



EcoMISSION d.o.o.
za ekologiju, zaštitu i konzalting

42000 Varaždin, Vladimira Nazora 12
Tel/fax: 042/210-074
E-mail: ecomission@vz.t-com.hr
IBAN: HR3424840081106056205
OIB: 98383948072

Plan gospodarenja otpadom
Općine Sokolovac
za razdoblje od 2018. do 2023. godine



Općina
Sokolovac



Varaždin, veljača 2018.

Naručitelj: Općina Sokolovac
Trg doktora Tomislava Bardeka 8
48306 Sokolovac
OIB: 05607600712

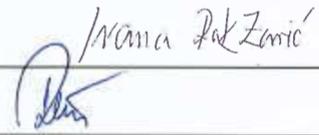
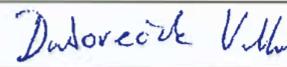
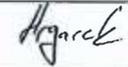
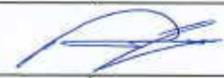
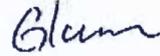
Izrađivač: EcoMission d.o.o., Varaždin
Broj projekta: 1/691-3-18-PGO
Datum: veljača 2018.

Plan gospodarenja otpadom Općine Sokolovac za razdoblje od 2018. do 2023. godine

Voditelj izrade: Marija Hrgarek, dipl.ing.kem.tehn.



Suradnici:

Antonija Mađerić, prof.biol.	
Ivana Rak Zarić, mag.educ.chem.	
Igor Ružić, dipl.ing.sig.	
Davorin Bartolec, dipl.ing.stroj.	
Vinka Dubovečak, mag.geogr.	
Marko Vuković, mag.ing.geoing.	
Petar Hrgarek, mag.ing.mech.	
Ninoslav Dimkovski, struč.spec.ing.el.	
Petra Glavica, mag.pol.	

Direktor:
Igor Ružić, dipl.ing.sig.



ECOMISSION d.o.o.
za ekologiju, zaštitu i konzalting
Varaždin

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	4
2. POJMOVI VEZANI UZ GOSPODARENJE OTPADOM	5
3. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA	7
4. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA	15
5. GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM	18
5.1. Postojeće građevine za gospodarenje otpadom	18
5.2. Planirane građevine za gospodarenje otpadom.....	18
6. LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM	21
7. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM	22
7.1. Mjere za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada.....	22
7.2. Izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada	23
8. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA 26	
8.1. Opasni otpad	27
8.2. Posebne kategorije otpada.....	27
9. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA 29	
10. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE GLOMAZNOG KOMUNALNOG OTPADA	31
11. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA	32
12. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINE FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM.....	32
13. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA.....	33

1. UVOD

Gospodarenje otpadom su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, oporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima, nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik.

Uspostavljanje funkcionalnog sustava gospodarenja otpadom usklađenog sa standardima EU trenutačno je jedno od najvećih izazova za Republiku Hrvatsku, pošto je postojeća infrastruktura za gospodarenje otpadom nedostatna, čime je i sam sustav gospodarenja otpadom nepotpun. Takvo stanje ima negativan učinak prvenstveno na okoliš, klimatske uvjete, ekosustav pa i na samo stanovništvo.

Gospodarenje otpadom je jedno od najzahtjevnijih područja zaštite okoliša te zahtijeva prioritetno rješavanje i usklađivanje sa standardima Europske unije.

Okvir sustava gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj dan je Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 130/05), Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“ br. 3/17), Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) i njegovim podzakonskim aktima, Strategijom održivog razvitka Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 30/09), Zakonom o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 80/13, 153/13 i 78/15) te Nacionalnom strategijom zaštite okoliša Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 46/02).

Obveza izrade Planova gospodarenja otpadom Gradova i Općina, kao i njihov sadržaj propisani su Zakonom o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17), dok su smjernice dane Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 130/05) te Planom gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2017.-2022. godine („Narodne novine“ br. 3/17).

Planovima Gradovi i Općine razrađuju ciljeve i propisuju mjere gospodarenja komunalnim otpadom, biorazgradivim otpadom, posebnim kategorijama otpada i opasnim otpadom, s ciljem što učinkovitijeg smanjenja količina nastalog otpada, povećanja postotka reciklaže, obrade i oporabe otpada, odnosno smanjenja količina otpada za konačno odlaganje.

Na području općine Sokolovac do sada su već postignuti veliki pozitivni pomaci u gospodarenju otpadom ostvarenjem ciljeva i provedbom mjera propisanih *Planom gospodarenja otpadom Općine Sokolovac za razdoblje od 2011. do 2019. godine* te se ovim Planom nastavljaju dosadašnje aktivnosti u cilju sprečavanja nastanka otpada, te poticanja recikliranja, oporabe i zbrinjavanja otpada s područja Općine, s naglaskom na edukaciju lokalnog stanovništva kao prve karike u gospodarenju otpadom.

Plan gospodarenja otpadom Općine Sokolovac za razdoblje od 2018. do 2023. godine usklađen je sa zakonskim propisima iz područja gospodarenja otpadom te se temelji na:

- sprječavanju nastanka otpada,
- pripremi za ponovnu uporabu,
- recikliranju,
- ponovnom korištenju (oporabi),
- zbrinjavanju otpada,
- edukaciji pučanstva o gospodarenju otpadom.

2. POJMOVI VEZANI UZ GOSPODARENJE OTPADOM

U ovom Planu uporabljeni su pojmovi sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) i Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 117/17):

- **biootpad** je biološki razgradiv otpad iz vrtova i parkova, hrana i kuhinjski otpad iz kućanstava, restorana, ugostiteljskih i maloprodajnih objekata i slični otpad iz proizvodnje prehrambenih proizvoda;
- **biorazgradivi komunalni otpad** je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede, šumarstva, a koji u svom sastavu sadrži biološki razgradiv otpad;
- **centar za gospodarenje otpadom** je sklop više međusobno funkcionalno i/ili tehnološki povezanih građevina i uređaja za obradu komunalnog otpada;
- **gospodarenje otpadom** su djelatnosti sakupljanja, prijevoza, uporabe i zbrinjavanja i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima, nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovac otpadom ili posrednik;
- **građevina za gospodarenje otpadom** je građevina za sakupljanje otpada (skladište otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište), građevina za obradu otpada i centar za gospodarenje otpadom. Ne smatra se građevinom za gospodarenje otpadom građevina druge namjene u kojoj se obavlja djelatnost uporabe otpada;
- **građevni otpad** je otpad nastao prilikom gradnje građevina, rekonstrukcije, uklanjanja i održavanja postojećih građevina, te otpad nastao od iskopanog materijala, koji se ne može bez prethodne uporabe koristiti za građenje građevine zbog kojeg građenje je nastao;
- **krupni (glomazni) komunalni otpad** je predmet ili tvar koju je zbog zapremine i/ili mase neprikladno prikupljati u sklopu usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i određen je napatkom iz članka 29. stavka 11. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17);
- **komunalni otpad** je otpad nastao u kućanstvu i otpad koji je po prirodi i sastavu sličan otpadu iz kućanstva, osim proizvodnog otpada i otpada iz poljoprivrede i šumarstva;
- **lokacija gospodarenja otpadom** je prostor određen dozvolom za gospodarenje otpadom i prostor reciklažnog dvorišta, odnosno prostor u kojem se nalazi mobilno reciklažno dvorište;
- **miješani komunalni otpad** je otpad iz kućanstava i otpad iz trgovina, industrije i iz ustanova koji je po svojstvima i sastavu sličan otpadu iz kućanstava, iz kojeg posebnim postupkom nisu izdvojeni pojedini materijali (kao što je papir, staklo i dr.) te je u Katalogu otpada označen kao 20 03 01;
- **mobilno reciklažno dvorište – mobilna jedinica** je pokretna tehnička jedinica koja nije građevina ili dio građevine i služi odvojenom prikupljanju određenih vrsta otpada;
- **najbolje raspoložive tehnike** su najbolje raspoložive tehnike sukladno zakonu kojim se uređuje zaštita okoliša;
- **neopasni otpad** je otpad koji ne posjeduje niti jedno od opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17);
- **obrada otpada** su postupci uporabe ili zbrinjavanja i postupci pripreme prije uporabe ili zbrinjavanja;
- **odlagalište otpada** je građevina namijenjena odlaganju otpada na površinu ili pod zemlju (podzemno odlagalište), uključujući: *interno odlagalište otpada na kojem proizvođač odlaže svoj otpad na samom mjestu proizvodnje, odlagalište otpada ili njegov dio koji se može koristiti za privremeno skladištenje otpada (npr. za razdoblje duže od jedne godine), iskorištene površinske kopove ili njihove dijelove nastale rudarskom eksploatacijom i/ili istraživanjem pogodne za odlaganje otpada;*
- **odvojeno sakupljanje** je sakupljanje otpada na način da se otpad odvaja prema njegovoj vrsti i svojstvima kako bi se olakšala obrada i sačuvala vrijedna svojstva otpada;
- **opasni otpad** je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstava određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17);

- **oporaba otpada** je svaki postupak čiji je glavni rezultat uporaba otpada u korisne svrhe kada otpad zamjenjuje druge materijale koje bi inače trebalo uporabiti za tu svrhu ili otpad koji se priprema kako bi ispunio tu svrhu, u tvornici ili u širem gospodarskom smislu. U Dodatku II. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) sadržan je popis postupaka oporabe koji ne isključuje druge moguće postupke oporabe;
- **otpad** je svaka tvar ili predmet koji posjednik odbacuje, namjerava ili mora odbaciti. Otpadom se smatra i svaki predmet i tvar čije su sakupljanje, prijevoz i obrada nužni u svrhu zaštite javnog interesa;
- **otpadna ulja** su mineralna ili sintetička ulja za podmazivanje ili industrijska ulja koja su postala neprikladna za uporabu za koju su prvobitno namijenjena, primjerice ulja iz motora s unutarnjim izgaranjem i ulja reduktora, ulja za podmazivanje, ulja za turbine i hidraulička ulja;
- **ponovna uporaba** je svaki postupak kojim se omogućava ponovno korištenje proizvoda ili dijelova proizvoda, koji nisu otpad, u istu svrhu za koju su izvorno načinjeni;
- **posjednik otpada** je proizvođač otpada ili pravna i fizička osoba koja je u posjedu otpada;
- **postupci gospodarenja otpadom** su: sakupljanje otpada, interventno sakupljanje otpada, priprema za ponovnu uporabu, priprema prije oporabe i zbrinjavanja, postupci oporabe i zbrinjavanja, trgovanje otpadom, posredovanje u gospodarenju otpadom, prijevoz otpada, energetska oporaba određenog otpada, sakupljanje otpada u reciklažno dvorište i privremeno skladištenje vlastitog proizvodnog otpada;
- **problematični otpad** je opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada;
- **proizvodni otpad** je otpad koji nastaje u proizvodnom procesu u industriji, obrtu i drugim procesima, osim ostataka iz proizvodnog procesa koji se koriste u proizvodnom procesu istog proizvođača;
- **proizvođač otpada** je svaka osoba čijom aktivnošću nastaje otpad i/ili koja prethodnom obradom, miješanjem ili drugim postupkom mijenja sastav ili svojstva otpada;
- **proizvođač proizvoda** je pravna ili fizička osoba – obrtnik koja na profesionalnoj osnovi razvija, proizvodi, prerađuje, obrađuje, prodaje, unosi ili uvozi, odnosno stavlja na tržište proizvode i/ili uređaje i/ili opremu;
- **reciklažno dvorište** je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada;
- **reciklažno dvorište za građevni otpad** je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada;
- **recikliranje** je svaki postupak oporabe, uključujući ponovnu preradu organskog materijala, kojim se otpadni materijali prerađuju u proizvode, materijale ili tvari za izvornu ili drugu svrhu osim uporabe otpada u energetske svrhe, odnosno prerade u materijal koji se koristi kao gorivo ili materijal za zatrpavanje;
- **sakupljanje otpada** je prikupljanje otpada, uključujući prethodno razvrstavanje otpada i skladištenje otpada u svrhu prijevoza na obradu;
- **sprečavanje nastanka otpada** su mjere poduzete prije nego li je tvar, materijal ili proizvod postao otpad, a kojima se smanjuju: *količine otpada uključujući ponovnu uporabu proizvoda ili produženje životnog vijeka proizvoda, štetan učinak otpada na okoliš i zdravlje ljudi ili sadržaj štetnih tvari u materijalima i proizvodima.*
- **zbrinjavanje otpada** je svaki postupak koji nije oporaba otpada, uključujući slučaj kad postupak kao sekundarnu posljedicu ima obnovu tvari ili energije. U Dodatku I. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) sadržan je popis postupaka zbrinjavanja koji ne isključuje druge moguće postupke zbrinjavanja otpada.

KRATICE – POJAŠNJENJE	
<ul style="list-style-type: none"> • DZS Državni zavod za statistiku • EE otpad Električki i elektronički otpad • EU Europska unija • HAOP Hrvatska agencija za okoliš i prirodu • JLS Jedinica lokalne samouprave 	<ul style="list-style-type: none"> • PET Polietilen tereftalat • PGO Plan gospodarenja otpadom • PPUO Prostorni plan uređenja Općine • RD Reciklažno dvorište • RH Republika Hrvatska

3. ANALIZA I OCJENA STANJA I POTREBA U GOSPODARENJU OTPADOM UKLJUČUJUĆI OSTVARIVANJE CILJEVA

Načela i koncept gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te jedinica lokalne samouprave

Praćenje stanja okoliša („monitoring“) je sustavno praćenje kakvoće okoliša, odnosno promjena stanja okoliša i njegovih sastavnica. Praćenje proizvodnje otpada i gospodarenja otpadom je jedna od bitnih sastavnica praćenja stanja okoliša.

Prema članku 6. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) gospodarenje otpadom se temelji na uvažavanju **načela zaštite okoliša** propisanih zakonom kojim se uređuje zaštita okoliša i pravnom stečevinom Europske unije, načelima međunarodnog prava zaštite okoliša te znanstvenih spoznaja, najbolje svjetske prakse i pravila struke, a osobito na sljedećim načelima:

1. „*načelo onečišćivač plaća*“ – proizvođač otpada, prethodni posjednik otpada, odnosno posjednik otpada snosi troškove mjera gospodarenja otpadom, te je financijski odgovoran za provedbu sanacijskih mjera zbog štete koju je prouzročio ili je mogao prouzročiti otpad;
2. „*načelo blizine*“ – obrada otpada mora se obavljati u najbližoj odgovarajućoj građevini ili uređaju u odnosu na mjesto nastanka otpada, uzimajući u obzir gospodarsku učinkovitost i prihvatljivost za okoliš;
3. „*načelo samodostatnosti*“ – gospodarenje otpadom će se obavljati na samodostatan način omogućavajući neovisno ostvarivanje propisanih ciljeva na razini države, a uzimajući pri tom u obzir zemljopisne okolnosti ili potrebu za posebnim građevinama za posebne kategorije otpada;
4. „*načelo sljedivosti*“ – utvrđivanje porijekla otpada s obzirom na proizvod, ambalažu i proizvođača tog proizvoda kao i posjed tog otpada uključujući i obradu.

Koncept gospodarenja otpadom, utvrđen Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 130/05) za opći cilj ima smanjivanje količine otpada koji će se trajno odložiti i koji će biti inertan kako bi što manje ugrožavao okoliš, klimu i ljudsko zdravlje. Ovaj se koncept svodi na tri osnovne faze: Izbjegavanje – Vrednovanje (oporaba)– Odlaganje (IVO):

- *izbjegavanje nastanka otpada* podrazumijeva maksimalno smanjivanje količine i opasnih svojstava neizbježnog otpada na mjestu nastanka;
- *vrednovanje (oporaba) neizbježnog otpada* ima zadaću iskoristiti materijalna i energetska svojstva otpada za proizvodnju sekundarnih sirovina i energije u granicama tehničkih mogućnosti te ekoloških i ekonomskih dobiti.
 - Ova faza započinje odvojenim sakupljanjem korisnih i opasnih komponenti otpada i njihovim prijevozom do mjesta iskorištavanja;
- *odlaganje (zbrinjavanje) ostatnog otpada* na uređena kontrolirana odlagališta (sanirana postojeća ili nova) kao najniže rangiranoga u hijerarhiji otpada; uključene su sanacije odlagališta i drugih starih opterećenja.

Odgovornosti i aktivnosti jedinica lokalne samouprave na području gospodarenja otpadom određene Strategijom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 130/05) uključuju sljedeće:

- prostornim planovima utvrđivati lokacije za građevine i postrojenja za gospodarenje otpadom,
- donositi planove gospodarenja otpadom, usklađene s državnim planom gospodarenja otpada,
- organizirati prikupljanje i sigurno odlaganje (komunalnog) otpada u skladu sa standardima i planom gospodarenja otpadom općine/grada,
- sustavno educirati i informirati lokalne upravne strukture i stanovništvo,
- omogućiti odvojeno prikupljanje sekundarnih sirovina i biootpada, te organizirati prijevoz do centara za gospodarenje otpadom,
- dostavljati podatke u skladu s propisima,
- stimulirati kupovanje ekološki prihvatljivih proizvoda.

Plan gospodarenja otpadom Općine mora biti usklađen sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te sa Strategijom zaštite okoliša Republike Hrvatske i programa zaštite okoliša. Donosi ga predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave za razdoblje od šest godina.

Osnovni podaci o Općini Sokolovac

Područje općine Sokolovac prema krajobraznoj regionalizaciji pripada području Panonske Hrvatske. Općina pripada reljefnoj cjelini Bilogorskog pogrđa; brežuljkasti i rebrast kraj, nadmorske visine do 309 m. Prema morfo-genetskim osobinama prevladava denudacijsko-akumulacijski tip reljefa, brežuljkasto područje ispresijecano je dolinskim mrežama.

Općina Sokolovac smještena je u sjeverozapadnom dijelu Republike Hrvatske (**Slika 1a**). U sastavu je Koprivničko-križevačke županije sa još 21 općinom i 3 grada. Općina Sokolovac sa svoje sjeverne strane graniči s Općinom Rasinja, sa istočne i sjeveroistočne strane s Gradom Koprivnica, sa zapadne i jugozapadne strane s Gradom Križevci, a na jugu sa Općinom Zrinski Topolovac i Općinom Kapela koje su u sastavu Bjelovarsko-bilogorske županije. Područje Općine Sokolovac ima površinu od 136,69 km² i čini 7,8 % sveukupne površine Koprivničko-križevačke županije.

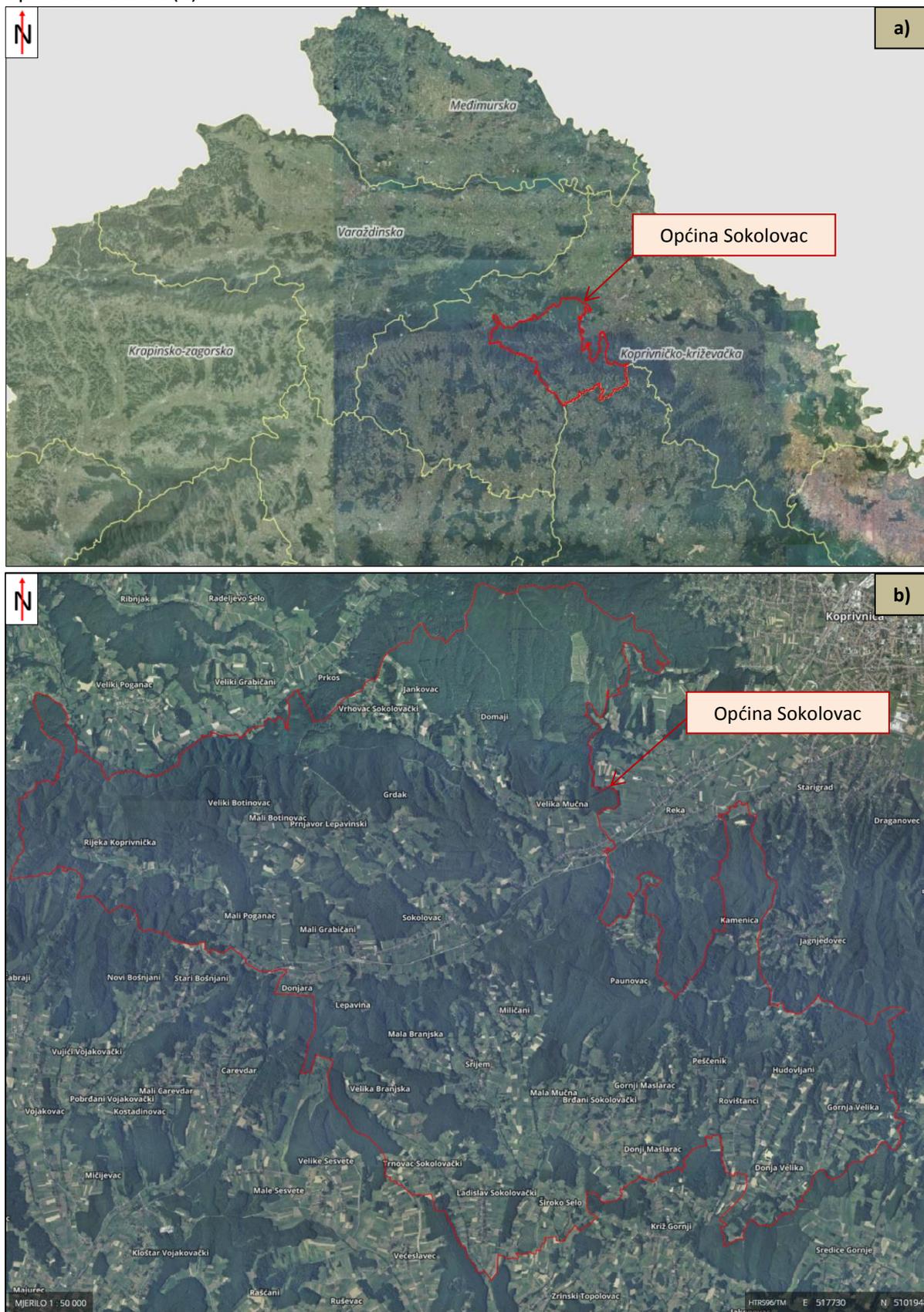
Općina Sokolovac ima 3.417 stanovnika i prosječnu gustoću naseljenosti 25,0 st/km². Područje Općine obuhvaća 32 naselja koji su navedeni u **Tablici 1** i na **Slici 1b**. Centar općine je naselje Sokolovac koje ima i najviše stanovnika (13,5 % stanovništva Općine).

S prometno-geografskog gledišta područje Općine je vrijedan prostor i krajolik. Općina se nalazi između utjecajnog područja Koprivnice i Križevaca. Kroz prostor općine od glavnih prometnih pravaca prolazi željeznička pruga Rijeka - Zagreb - Koprivnica – Mađarska te alternativna cestovna trasa Mađarska - Koprivnica - Križevci - Vrbovec – Zagreb.

Tablica 1. Broj stanovnika po naseljima Općine Sokolovac

RB	Ime naselja	Broj stanovnika
1.	Brđani Sokolovački	50
2.	Domaji	176
3.	Donja Velika	91
4.	Donjara	26
5.	Donji Maslarac	74
6.	Gornja Velika	95
7.	Gornji Maslarac	42
8.	Grdak	85
9.	Hudovljani	135
10.	Jankovac	41
11.	Kamenica	17
12.	Ladislav Sokolovački	120
13.	Lepavina	200
14.	Mala Branjska	60
15.	Mala Mučna	81
16.	Mali Botinovac	15
17.	Mali Grabičani	193
18.	Mali Poganac	141
19.	Miličani	147
20.	Paunovac	30
21.	Peščenik	79
22.	Prnjavor Lepavinski	58
23.	Rijeka Koprivnička	68
24.	Rovištanci	57
25.	Sokolovac	464
26.	Srijem	213
27.	Široko Selo	32
28.	Trnovac Sokolovački	104
29.	Velika Branjska	31
30.	Velika Mučna	339
31.	Veliki Botinovac	88
32.	Vrhovac Sokolovački	65
UKUPNO:		3.417

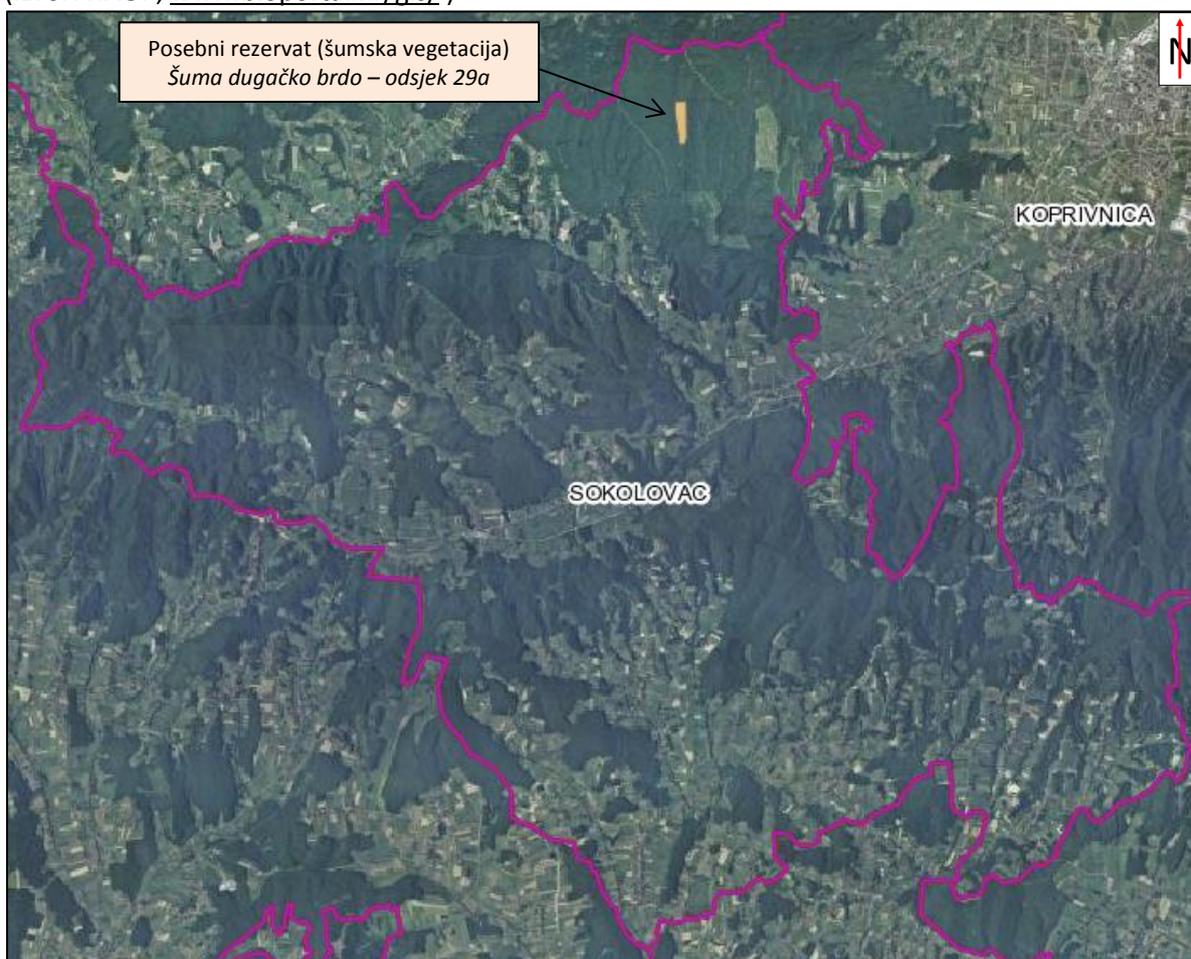
Slika 1. Smještaj Općine Sokolovac u Koprivničko-križevačkoj županiji (a) te smještaj naselja unutar Općine Sokolovac (b)



Zaštićena područja i ekološka mreža na području Općine Sokolovac

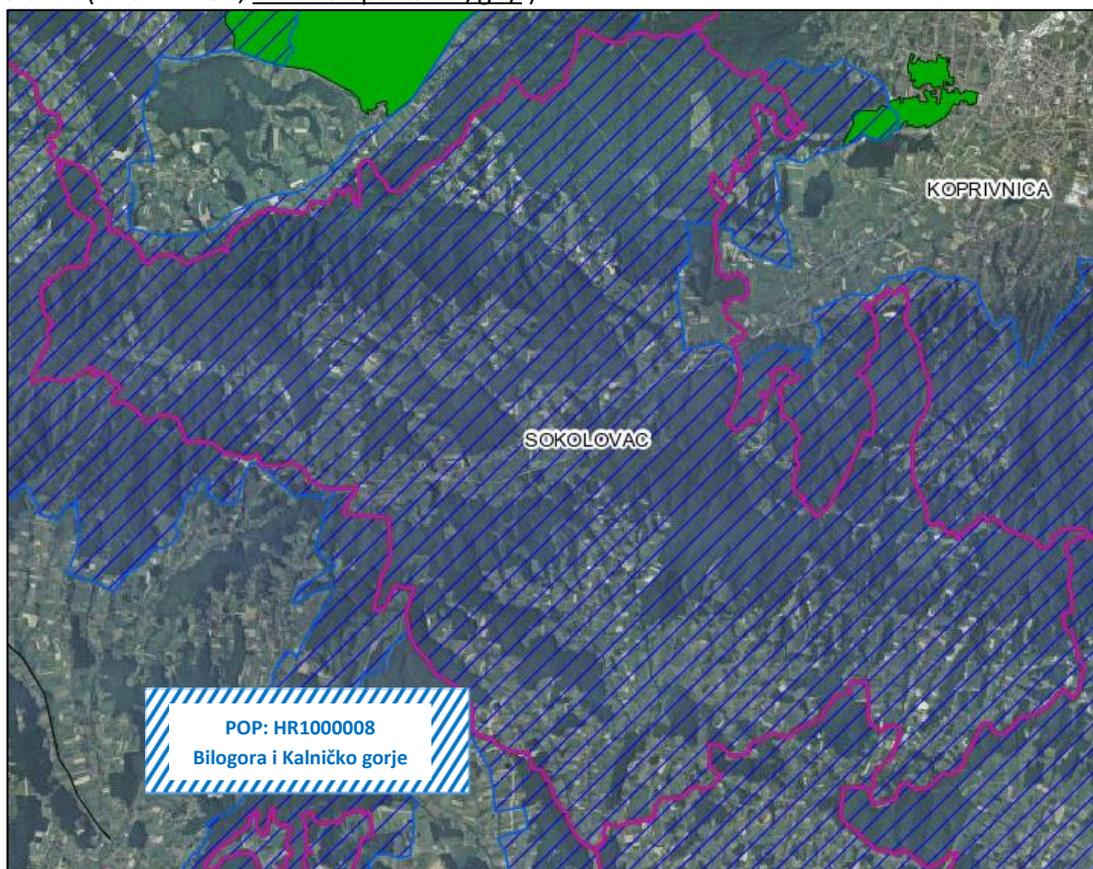
Prema Karti zaštićenih područja Republike Hrvatske, Hrvatske agencije za okoliš i prirodu (Slika 2), temeljem Zakona o zaštiti prirode („Narodne novine“ br. 80/13) unutar Općine Sokolovac nalazi se **zaštićeno područje posebni rezervat (šumska vegetacija) Šuma dugačko brdo – odsjek 29a**. Navedeno zaštićeno područje zauzima površinu od 10,7 ha te se nalazi na granici naselja Domaji i Velika Mučna. Navedeno zaštićeno područje nalazi se na nadmorskoj visini od oko 250 m i zajedno s obližnjim obroncima Bilogore, čini dio turističko-rekreativne i lovne zone Koprivnice. To je miješana šumska sastojina, u kojoj je bukva najzastupljenija, a ima i hrasta kitnjaka i graba, dok druge vrste i neki lišćari dolaze pojedinačno. Starost te sastojine iznosi oko 100 godina, a u njoj reprezentativan značaj ima bukva koja je vrlo dobre vitalnosti. Bukve na području rezervata ima oko 80 %, hrasta kitnjaka do 10%, graba do 10 %, dok lišćari i druge vrste dolaze pojedinačno. Sastojina je vrlo dobre vitalnosti.

Slika 2. Isječak iz karte zaštićenih područja Republike Hrvatske s prikazanom Općine Sokolovac (Izvor: HAOP, www.biportal.hr/gis/)



Na **Slici 3.** nalazi se Isječak iz karte EU ekološke mreže NATURA 2000, sukladno Uredbi o ekološkoj mreži („Narodne novine“, br. 124/13 i 105/15) na kojoj je vidljivo da se na cijeloj površini područja Općine Sokolovac nalazi **području očuvanja značajno za ptice (POP): HR1000008 Bilogora i Kalničko gorje.**

Slika 3. Isječak iz Karte ekološke mreže RH (EU ekološke mreže Natura 2000) s prikazanom Općinom Sokolovac (Izvor: HAOP, www.biportal.hr/gis/)



Analiza stanja gospodarenja otpadom na području Općine Sokolovac

Sukladno članku 28. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) jedinica lokalne samouprave dužna je na svom području osigurati:

- javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada,
- odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada,
- sprječavanje odbacivanja otpada na način suprotan Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) te uklanjanje tako odbačenog otpada,
- donošenje i provedbu plana gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave,
- provedbu Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske,
- provođenje izobrazno-informativne aktivnosti na svom području,
- mogućnost provedbe akcija prikupljanja otpada.

Prikupljanje, odvoz i zbrinjavanje otpada se danas provodi na cijelom području Općine Sokolovac.

Javnu uslugu sakupljanja otpada na području Općine obavljala je tvrtka Prizma VV d.o.o. Temeljem Rješenja Trgovačkog suda u Varaždinu (broj Tt-16/4634-2 i Tt-16/4635-2) Prizma VV d.o.o. 16.09.2016. godine pripojena je društvu „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. Koprivnički Ivanec. Prava i obveze iz gore navedenog Ugovora su se prenijele sa trgovačkog društva PRIZMA VV d.o.o. na društvo „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. na temelju Anexa ugovora o koncesiji za obavljanje komunalne djelatnosti skupljanja i odvoza komunalnog otpada na području Općine Sokolovac.

Tvrtka „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. obavlja djelatnost oporabe i zbrinjavanja otpada na lokaciji Odlagališta otpada Piškornica k.č.br. 3082/60, 3082/62, 3037/1, 3037/2, 3037/3, sve k.o. Koprivnički Ivanec sukladno *Dozvoli za gospodarenje otpadom* (KLASA: UP/I 351-02/15-01/7, URBROJ: 2137/1-05/17-16-17) Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Koprivničko-križevačke županije, izdane 23.05.2016. godine. Tvrtka također posjeduje *Potvrdu o upisu u očevidnik prijevoznika otpada* čiji je broj upisa prijevoznika otpada PRV-1688 (KLASA: 351-02/16-22/419, URBROJ: 517-06-3-1-16-2) Ministarstva zaštite okoliša i prirode izdanoj 12.10.2016. godine. Tvrtka „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. trenutačno odlaže i odlagat će neopasni otpad na odlagalištu „Piškornica“ u Koprivničkom Ivancu sve do uspostave rada Regionalnog centra za gospodarenje otpadom (RCGO) „Piškornica“.

Na području Općine na području svih naselja na „kućnom pragu“ se sakuplja miješani komunalni otpad u kantama, dok se odvojeno sakupljeni otpad (papir i karton, plastika) sakuplja u za to predviđenim vrećama. Također postoji 6 lokacija na kojima se odvojeno sakuplja otpad putem spremnika na javnim površinama (papir i karton, plastika, tekstil, metal i staklo).

Tvrtka „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. prevozi otpad te obavlja djelatnost oporabe i zbrinjavanja otpada na lokaciji Odlagališta otpada Piškornica sukladno spomenutoj dozvoli za gospodarenje otpadom kojoj pripada i građevni otpad.

Sukladno članku 35., 56. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) i članka 27. Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ br. 69/16) jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati funkcioniranje jednog reciklažnog dvorišta na svom području, osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske oporabe biootpada te odrediti zonu u kojoj će se izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada.

Na području Općine Sokolovac Prostornim planom uređenja Općine Sokolovac („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ br. 3/08, 15/09, 19/14 i 7/17) određena je lokacija reciklažnog dvorišta, kompostišta za biootpad i reciklažnog dvorišta za građevni otpad na k.č.br. 468/1 i 469/1 k.o. Sokolovac.

Na području Općine Sokolovac električni i elektronički otpad sakuplja tvrtka FLORA VTC d.o.o. iz Virovitice. Tvrtka posjeduje sljedeće Dozvole za gospodarenje otpadom: za obavljanje djelatnosti sakupljanja opasnog otpada Ministarstva zaštite okoliša i prirode (KLASA: UP/I 351-02/13-11/89, URBROJ: 517-06-3-1-15-13, od 02.05.2015.), za obavljanje djelatnosti sakupljanja i oporabe R13 i R12 neopasnog otpada (KLASA: Upl 351-01/13-01/24, URBROJ: 2189/1-08/3-15-09 od 13.05.2015.) i za obavljanje djelatnosti sakupljanja, privremenog skladištenja i odlaganja otpada Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i zaštitu okoliša Virovitičko-podravske županije (KLASA: Upl 351-01/15-01/03, URBROJ: 2189/1-08/3-16-06 od 05.02.2016.).

Otpadne baterije na području Općine sakuplja poduzeće FRIŠ d.o.o. Križevci. Poduzeće posjeduje sljedeće *Dozvole za gospodarenje otpadom*:

- za obavljanje djelatnosti sakupljanja otpada, skladištenja otpada prije bilo kojeg od postupaka obrade otpada navedenim pod R1-R12 i upotrebe otpada nastalog bilo kojim postupkom navedenim pod R1-R10 na k.č.br. 301/1, k.o. Cubinec (KLASA: UP/I 351-02/15-01/2, URBROJ: 2137/1-04/12-15-8) Upravnog odjela za prostorno uređenje, gradnju, zaštitu okoliša i zaštitu prirode Koprivničko-križevačke županije (18.02.2015.),
 - Rješenje od 27.06.2016. godine (KLASA: UP/I 351-02/15-01/2, URBROJ: 2137/1-05/17-16-15) kojim se mijenja i dopunjuje točka II. Dozvole za gospodarenje otpadom.
- za obavljanje djelatnosti sakupljanja i oporabe otpada na k.č.br. 301/1, k.o. Cubinec (KLASA: UP/I.351-02/15-11/01, URBROJ: 517-06-3-1-15-15) Ministarstva zaštite okoliša i prirode (24.03.2015.)

Na području Općine Sokolovac su definirane lokacije na kojima se provode posebne mjere sprječavanja odbacivanja otpada. Na području Općine uočeno je više lokacija nepropisno odbačenog otpada.

Opći ciljevi u gospodarenju otpadom koji će se zadovoljiti ovim Planom su:

- smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2017. godini,
- odvojeno prikupljati komunalni otpad (prvenstveno papir, karton, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.),
- odvojeno prikupljati biootpad iz komunalnog otpada,
- odlagati manje komunalnog otpada,
- unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom.

4. PODACI O VRSTAMA I KOLIČINAMA PROIZVEDENOG OTPADA, ODVOJENO SAKUPLJENOG OTPADA, ODLAGANJU KOMUNALNOG I BIORAZGRADIVOG OTPADA TE OSTVARIVANJU CILJEVA

Na cijelom području Općine omogućeno je sakupljanje i odvoz otpada. Otpad na području Općine Sokolovac u 2017. godine prikupljala je tvrtka „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. Koprivnički Ivanec. Broj korisnika koji koriste uslugu sakupljanja otpada su kućanstva (790) i pravne osobe (36).

U nastavku su prikazane vrste i količine sakupljenog otpada na području Općine Sokolovac u 2017. godini (**Tablica 3**).

Miješani komunalni otpad (20 03 01)

Miješani komunalni otpad na području Općine u 2017. godini sakupljala je tvrtka „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. Koprivnički Ivanec. Navedeni otpad kućanstva i poslovni prostori sakupljaju u kantama zapremnine 120 l. Na cijelom području Općine Sokolovac obavlja se 52 odvoza godišnje.

U 2017. godini tvrtka „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. sakupila je **355,13 tona** miješanog komunalnog otpada.

Biorazgradivi otpad (20 02 01)

Sukladno članku 56. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) jedinice lokalne samouprave dužne su osigurati odvojeno sakupljanje **biorazgradivog komunalnog otpada** s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe istog.

Ako proizvođač biorazgradivog komunalnog otpada posjeduje prostor gdje je moguće provesti kompostiranje, dužan je takav otpad kompostirati ili ga isporučiti fizičkoj ili pravnoj osobi koja provodi kompostiranje takvog otpada. Biorazgradivi komunalni otpad stanovništvo na području Općine odvaja te kompostira u vlastitim komposterima, gnojištima, vrtu i sl. Odvojeno sakupljanje biorazgradivog komunalnog otpada je i daljnji cilj Općine kako bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada.

Krupni (glomazni) otpad (20 03 07)

Sukladno članku 35., stavka 1. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) jedinica lokalne samouprave dužna je odvojeno prikupljati **krupni (glomazni) komunalni otpad** na način da osigura uslugu prijevoza na zahtjev korisnika usluge (po pozivu).

Glomazni otpad iz kućanstva sačinjava:

- drvo (drveni stolovi, stolice, ormari...),
- plastika (plastični stolovi, stolice, čiste plastične bačve i posude, kanistri, kašete...),
- metali (metalno posuđe, limovi, mehanički aparati, metalni namještaj...),
- ostalo (madraci, tapecirani namještaj, tekstil...).

Glomazni otpad iz kućanstva ne sačinjava građevni otpad (beton, opeka, crijep, pločice, keramika, drvena i plastična stolarija, građevinski materijali od azbesta i gipsa, šuta...), opasni otpad, EE otpad, otpadne gume, otpadna vozila, otpadne baterije i akumulatori.

Zabranjeno je odlaganje krupnog (glomaznog) komunalnog otpada u spremnike ili vreće za odlaganje miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada, zatim na dječja igrališta, javne zelene površine i parkove kao i svako mjesto koje nije predviđeno za to.

Na području Općine uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada iz kućanstva se omogućuje na zahtjev stanovništva te se prikuplja po pozivu vlasnika građevine odnosno korisnika. Potreba odvoza istog prijavljuje se telefonskim putem te se dalje odvozi na reciklažu.

U 2017. godini tvrtka „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. sakupila je **13,74 tona** krupnog (glomaznog) otpada.

Odvojeno sakupljanje otpada putem vreća na „kućnom pragu“

Odvojeno sakupljanje otpada u kućanstvima i poslovnim prostorijama se provodi putem plastičnih vreća za **otpadni papir i karton i plastiku** koje tvrtka „Piškornica – sanacijsko odlagalište“ d.o.o. prikuplja prema rasporedu odvoza. Navedeni otpad tvrtka prikuplja jednom mjesečno s „kućnog praga“. Putem plastičnih vreća je tvrtka „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. sakupila sljedeće količine otpada u 2017. godini:

- papir i karton (20 01 01) – 3,555 t,
- plastika (20 01 39) – 1,48 t.

Odvojeno sakupljanje otpada putem spremnika na javnoj površini

Na području Općine Sokolovac postoji 6 lokacija na kojima se odvojeno sakuplja otpad putem spremnika na javnim površinama (papir i karton, plastika, staklo, tekstil, metal) koje prazni i odvozi tvrtka „Piškornica – sanacijsko odlagalište“ d.o.o. Koprivnički Ivanec. Navedene lokacije navode se u **Tablici 2.**

Tablica 2. Lokacije na kojima se odvojeno sakuplja otpad putem spremnika na javnim površinama na području Općine Sokolovac

RB	Lokacija
1.	Trg dr. Bardeka 3, Sokolovac, k.č. br. 577/4, k.o. Sokolovac, ispred Hrvatskog doma
2.	Velika Mučna, k.č. br. 722/2, k.o. Velika Mučna, ispred Hrvatskog doma
3.	Lepavina, k.č. br. 1117/2, k.o. Botinovac
4.	Domaji, k.č. br. 1055/6, k.o. Velika Mučna, kod mljekare
5.	Srijem, k.č. br. 321/1, k.o. Srijem, kod Hrvatskog doma
6.	Hudovljani, k.č. br.263, k.o. Hudovljani, ispred Društvenog doma

Na tim lokacijama je tvrtka „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. sakupila sljedeće količine otpada u 2017. godini:

- papir i karton (20 01 01) – 2,835 t,
- staklo (20 01 02) – 3,16 t,
- tekstil (20 01 11) – 0,03 t,
- plastika (20 01 39) – 0,815 t.

Na mjesnim grobljima postavljeni su kontejneri za odvojeno sakupljanje lampiona (ostali otpad koji nije biorazgradiv) i miješanog komunalnog otpada. Kontejneri se prazne po pozivu komunalnog radnika. Na mjesnim grobljima sakupljene su sljedeće količine lampiona u 2017. godini (ostali otpad koji nije biorazgradiv - 20 02 03): 15,92 tona.

U Osnovnoj školi Sokolovac odvojeno se sakuplja otpadni papir i karton, baterije, PVC boce te najlon vrećice. FLORA VTC d.o.o. po pozivu korisnika sakuplja EE otpad, dok stare baterije u zgradi Općine i ordinacije opće medicine sakuplja poduzeće FRIŠ d.o.o. Križevci.

Sveukupna evidentirana količina otpada u 2017. godini koja je sakupljena i odvezena sa područja Općine Sokolovac je iznosila 396,665 tona.

Tablica 3. Grupe, vrste i količina otpada koja je sakupljena na području Općine Sokolovac u 2017. godini

Grupa otpada	Podgrupa otpada	Ključni broj otpada	Naziv otpada	Sakupljači otpada*	Količina otpada (t)
20 - Komunalni otpad (otpad iz kućanstava i slični otpad iz ustanova i trgovinskih i proizvodnih djelatnosti) uključujući odvojeno sakupljene sastojke komunalnog otpada	20 01 - Odvojeno sakupljeni sastojci komunalnog otpada (osim 15 01)	20 01 01	Papir i karton	„Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o.	6,39
		20 01 07	Staklo		3,16
		20 01 11	Tekstil		0,03
		20 01 39	Plastika		2,295
	20 02 - Otpad iz vrtova i parkova (uključujući otpad sa groblja)	20 02 03	Ostali otpad koji nije biorazgradiv		15,92
	20 03 - Ostali komunalni otpad	20 03 01	Miješani komunalni otpad		355,13
		20 03 07	Glomazni otpad		13,74
UKUPNO:					396,665

Izvor: tvrtka „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o., 2018.

5. GRAĐEVINE ZA GOSPODARENJE OTPADOM

Na području Općine Sokolovac ne postoje odlagališta otpada. Zbrinjavanje i otpremanje otpada sa područja Općine Sokolovac je osigurano na postojećem odlagalištu otpada „Piškornica“ u Općini Koprivnički Ivanec (tvrtka „Piškornica – sanacijsko odlagalište“ d.o.o.).

Na području Općine Sokolovac Prostornim planom uređenja Općine Sokolovac („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ br. 3/08, 15/09, 19/14 i 7/17) određena je lokacija reciklažnog dvorišta, kompostane i reciklažnog dvorišta za građevni otpad na k.č.br. 468/1 i 469/1 k.o. Sokolovac.

5.1. Postojeće građevine za gospodarenje otpadom

Odlagalište otpada „Piškornica“ (Koprivnički Ivanec)

Odlagalište neopasnog i komunalnog otpada „Piškornica“ nalazi se unutar Općine Koprivnički Ivanec i na krajnjem zapadnom dijelu naselja Koprivnički Ivanec. Najbliži stambeni objekti nalaze se u naselju Pustakovcu koji se nalazi cca 1 km zapadno od odlagališta.

Odlagalište otpada Piškornica je temeljem sporazuma predano tvrtki „Piškornici-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. u 2015. godini. Ukupni kapacitet odlagališta je 419.500 tona.

Prostor za odlaganje otpada zauzima površinu oko 6,7 ha. Odlagalište se zatvara po početku rada RCGO „Piškornica“. Tvrtka „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. trenutačno odlaže i odlagat će neopasni otpad s područja Općine Sokolovac na odlagalište „Piškornica“ u Koprivničkom Ivancu sve do uspostave rada Regionalnog centra za gospodarenje otpadom (RCGO) „Piškornica“.

5.2. Planirane građevine za gospodarenje otpadom

Na području Općine Sokolovac Prostornim planom uređenja Općine Sokolovac („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ br. 3/08, 15/09, 19/14 i 7/17) određena je lokacija planiranog reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevni otpad i kompostišta za biootpad na k.č.br. 468/1 i 469/1 k.o. Sokolovac, zapadni dio naselja Sokolovac (**Slika 4**).

Planirano reciklažno dvorište i reciklažno dvorište za građevni otpad

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Reciklažno dvorište za građevni otpad je građevina namijenjena razvrstavanju, mehaničkoj obradi i privremenom skladištenju građevnog otpada.

Sukladno članku 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) jedinica lokalne samouprave dužna je odvojeno prikupljati problematični otpad, otpadni papir, metal, staklo, plastiku i tekstil te krupni (glomazni) komunalni otpad na način da osigura funkcioniranje jednog reciklažnog dvorišta na svom području te obavještava kućanstva o lokaciji reciklažnog dvorišta. U reciklažnom dvorištu zaprimat će se otpad koji je naveden u Dodatku IV. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 117/17).

Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada. Općina Sokolovac je sukladno članku 27. stavka 2. Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ br. 69/16) odredila zonu u kojoj će se izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, oporabe i zbrinjavanja građevnog otpada.

Sukladno Pravilniku o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 117/17), reciklažno dvorište u svom radu mora udovoljiti sljedećim uvjetima:

- da je označeno sukladno istom Pravilniku,
- da je opremljeno vagonom,
- da je opremljeno videonadzorom ukoliko se u reciklažnom dvorištu obavlja trgovanje otpadom i

- propisanim člankom 6. stavcima 1. i 2. i člankom 10. istoga Pravilnika.

Opći uvjeti kojima mora udovoljiti građevina ili dio građevine u kojoj se obavlja postupak gospodarenja su:

- da je onemogućeno istjecanje oborinske vode koja je došla u doticaj s otpadom na tlo, u vode, podzemne vode i more,
- da je onemogućeno raznošenje otpada u okoliš, odnosno da je onemogućeno njegovo razlijevanje i ispuštanje u okoliš,
- da građevina ima podnu površinu otpornu na djelovanje otpada,
- da je neovlaštenim osobama onemogućen pristup otpadu,
- da je lokacija gospodarenja otpadom opremljena uređajima, opremom i sredstvima za dojavu i gašenje požara,
- da su na vidljivom i pristupačnom mjestu obavljanja tehnološkog procesa postavljene upute za rad,
- da je mjesto obavljanja tehnološkog procesa opremljeno rasvjetom,
- da je lokacija gospodarenja otpadom označena sukladno istom Pravilniku,
- da je do lokacije gospodarenja otpadom omogućen nesmetan pristup vozilu i,
- da je lokacija gospodarenja otpadom opremljena s opremom i sredstvima za čišćenje rasutog i razlivenog otpada ovisno o kemijskim i fizikalnim svojstvima otpada.

Ako obavljanje postupka gospodarenja otpadom uključuje gospodarenje opasnim otpadom potrebno je udovoljiti i slijedećim uvjetima:

- da je građevina natkrivena i
- da je onemogućen dotok oborinskih voda na otpad.

Na glavnom ulazu u Reciklažno dvorište mora biti istaknuta oznaka koja sadrži:

- naziv »RECIKLAŽNO DVORIŠTE«
- tvrtku koja upravlja reciklažnim dvorištem
- oznaku reciklažnog dvorišta i
- radno vrijeme.

Na **slici 4.** prikazana je lokacija planiranog reciklažnog dvorišta i reciklažnog dvorišta za građevni otpad, na k.č.br. 468/1 i 469/1 k.o. Sokolovac, zapadni dio naselja Sokolovac.

Planirano kompostišće za biootpad

Sukladno članku 56. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) jedinica lokalne samouprave dužna je osigurati odvojeno prikupljanje biootpada s ciljem kompostiranja, digestije ili energetske uporabe biootpada.

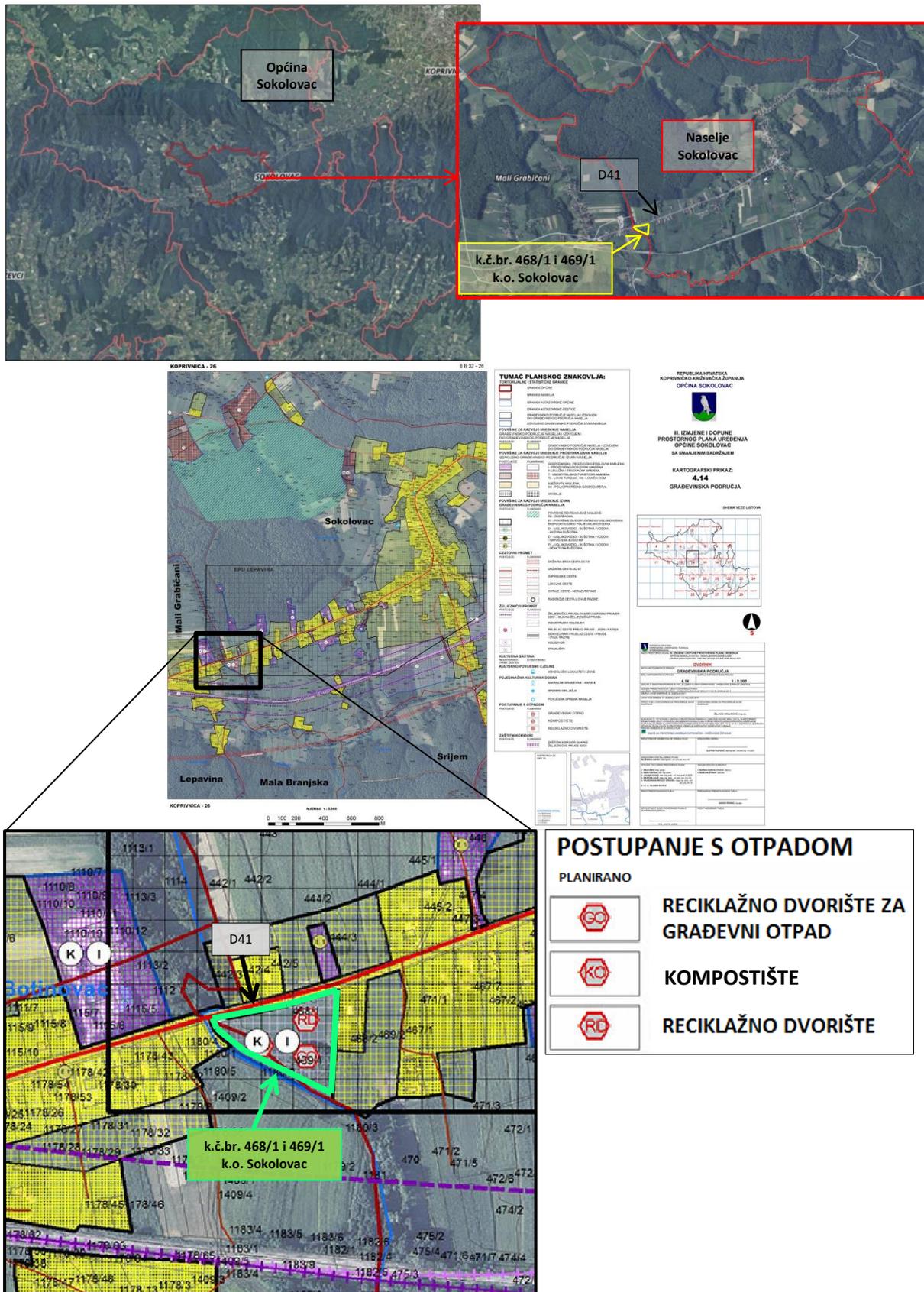
Prirodnim procesom razgradnje biootpada kao konačni proizvod nastaje kompost. Kompost je prerađena masa organskih tvari neiskorištenih ostataka tla i smjesa raznih organskih otpadaka gospodarstva i kućanstva koji prerađeni uz pomoć mikroorganizama služe kao kvalitetno gnojivo. Kompostiranjem će se smanjiti količina otpada na odlagalištu otpada.

Na lokaciji kompostišća dozvoljeno je :

- skupljanje i skladištenje biorazgradivog komunalnog otpada, biljnog otpada iz poljoprivrede i šumarstva, građevnog otpada od zemljanog iskopa, šljunka i pijeska koji ne sadrže opasne tvari itd.,
- kompostiranje na otvorenom, uglavnom mehaničkim postupcima,
- kompostiranje u zatvorenom sustavu kompostiranja kojim se ubrzava proces kompostiranja u optimiziranim uvjetima.

Lokacija kompostišća planirana je na k.č.br. 468/1 i 469/1 k.o. Sokolovac, zapadni dio naselja Sokolovac (**Slika 4**).

Slika 4. Lokacija planiranih građevina za gospodarenje otpadom na području Općine Sokolovac (k.č.br. 468/1 i 469/1 k.o. Sokolovac) - isječak iz kartografskog prikaza „4.14. Građevinska područja“ (M 1:5000), III. izmjena i dopuna PPUO Sokolovac („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“ br. 3/08, 15/09, 19/14 i 7/17)



6. LOKACIJE ONEČIŠĆENE OTPADOM

Sukladno članku 36. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) komunalni redar osigurava provedbu obveza sprječavanja odbacivanja otpada na način suprotan propisima te uklanjanje tako odbačenog otpada, a to su:

1. **mjere za sprječavanje nepropisnog odbacivanja otpada:**
 - a) uspostava sustava za zaprimanje obavijesti o nepropisno odbačenom otpadu,
 - b) uspostava sustava evidentiranja lokacija odbačenog otpada,
 - c) provedba redovitog godišnjeg nadzora područja jedinice lokalne samouprave radi utvrđivanja postojanja odbačenog otpada, a posebno lokacija na kojima je u prethodne dvije godine evidentirano postojanje odbačenog otpada;
2. **mjere za uklanjanje otpada odbačenog u okoliš:**
 - a) komunalni redar rješenjem naređuje vlasniku ili posjedniku nekretnine na kojem je nepropisno odložen otpad uklanjanje tog otpada,
 - b) tim rješenjem se određuje: lokacija odbačenog otpada, procijenjena količina otpada, obveznik uklanjanja otpada, te obveza uklanjanja otpada predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada u roku koji ne može biti duži od 6 mjeseca od dana zaprimanja rješenja,
 - c) ako nakon isteka roka navedenog rješenja obveza nije izvršena, **jedinica lokalne samouprave je dužna osigurati uklanjanje tog otpada** predajom ovlaštenoj osobi za gospodarenje tom vrstom otpada,
 - d) jedinica lokalne samouprave je dužna navedene podatke o otpadu unositi u informacijski sustav gospodarenja otpadom te napraviti izvješće o lokacijama i količinama odbačenog otpada na temelju čega se provode posebne mjere sprječavanja odbacivanja otpada u odnosu na lokacije na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada.

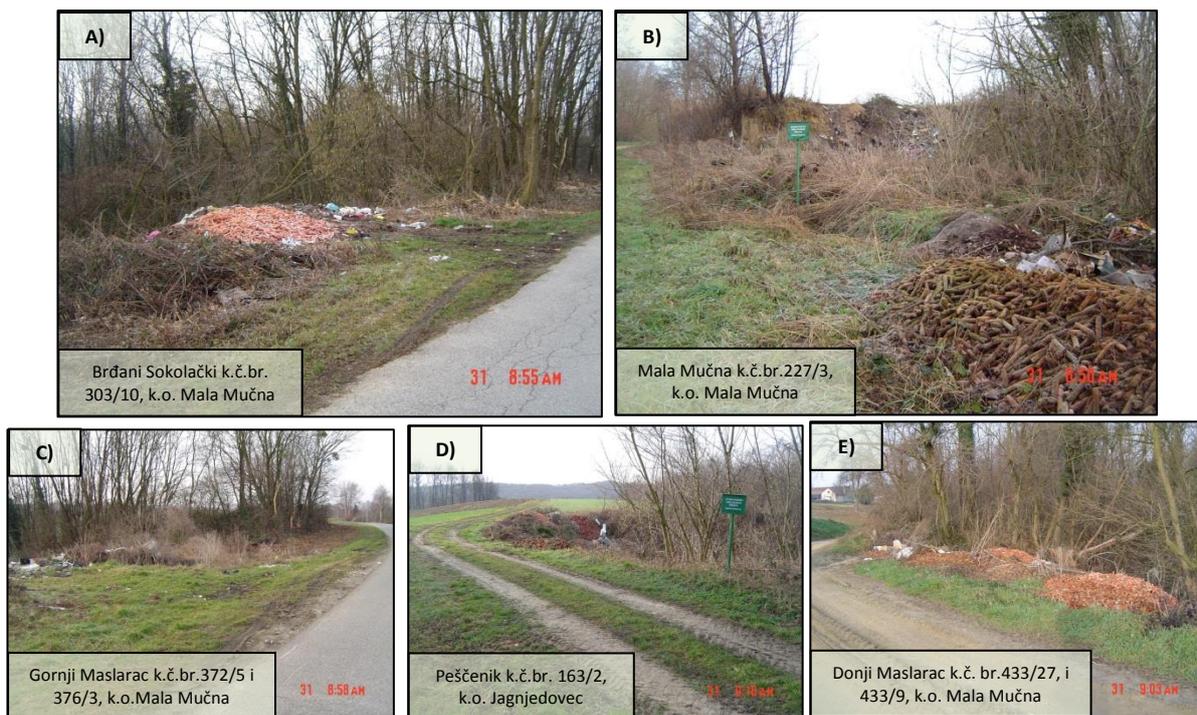
Na području Općine Sokolovac postoje lokacije s nepropisno odbačenim otpadom koje su navedene u **Tablici 4** i prikazane na **Slici 5**. Navedeni otpad se planira ukloniti provođenjem akcija prikupljanja otpada („Zelene čistke“). Na tim lokacijama Općina provodi posebne mjere kako bi pokušala spriječiti nepropisno odbacivanje otpada poput:

- obavješćivanje javnosti o zabrani daljnjeg odlaganja otpada,
- učestala kontrola lokacija putem komunalnog redarstva,
- postavljanje znakova upozorenja o zabrani odbacivanja otpada (**Slika 5**),
- postavljanje rampi o zabrani odlaganja,
- distribucija letaka o načinu zbrinjavanja otpada putem ovlaštenih osoba,
- uvođenje strožih kazni za nepropisno odlaganje otpada.

Tablica 4. Lokacija nepropisno odbačenog otpada na području Općine Sokolovac

RB	Lokacija	Vrsta otpada
1.	Brđani Sokolački k.č.br. 303/10, k.o. Mala Mučna (Slika 5A)	Miješani komunalni otpad, poljoprivredni – biorazgradivi komunalni otpad, građevni otpad i sl.
2.	Mala Mučna k.č.br.227/3, k.o. Mala Mučna (Slika 5B)	Miješani komunalni otpad, poljoprivredni – biorazgradivi komunalni otpad, građevni otpad i sl.
3.	Gornji Maslarac k.č.br.372/5 i 376/3 k.o.Mala Mučna (Slika 5C)	Miješani komunalni otpad, poljoprivredni – biorazgradivi komunalni otpad, građevni otpad i sl.
4.	Peščenik k.č.br. 163/2, k.o.Jagnjedovec (Slika 5D)	Miješani komunalni otpad, poljoprivredni – biorazgradivi komunalni otpad, građevni otpad i sl.
5.	Donji Maslarac k.č.br. 433/27 i 433/9, k.o. Mala Mučna (Slika 5E)	Miješani komunalni otpad, poljoprivredni – biorazgradivi komunalni otpad, građevni otpad i sl.

Slika 5. Fotodokumentacija lokacija nepropisno odbačenog otpada na području Općine Sokolovac



7. MJERE POTREBNE ZA OSTVARENJE CILJEVA PLANA GOSPODARENJA OTPADOM

7.1. Mjere za ostvarivanje ciljeva smanjivanja ili sprječavanja nastanka otpada

Preventivne mjere za izbjegavanje i smanjenje količine otpada su univerzalne mjere koje se mogu primijeniti na bilo kojem području i za bilo koje vrste otpada.

Sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine („Narodne novine“ br. 3/17) se predlaže održiv rast, tj. prelazak s postojećeg, linearnog, na kružno gospodarstvo, ekonomski model koji osigurava održivo gospodarenje resursima i produživanje životnog vijeka materijala i proizvoda. Cilj ovog modela je svesti nastajanje otpada na najmanju moguću mjeru.

Za prelazak na kružno gospodarstvo potrebne su promjene postojećeg gospodarskog sustava i inovacije, ne samo u tehnologiji, već i u organizaciji, društvu, metodama financiranja i politici.

Mjere sprječavanja nastanka otpada sukladno Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske su za razdoblje od 2017. do 2022. godine („Narodne novine“ br. 3/17):

1. Mjere koje mogu utjecati na okvirne uvjete koji se odnose na stvaranje otpada:

- poticanje ponovnog korištenja materijala od rušenja,
- organizacija informativno-edukativnih kampanja na temu sprječavanja nastanka otpada od hrane,
- rad na unaprjeđenju sustava prikupljanja i obrade podataka o otpadu od hrane;

2. Mjere koje mogu utjecati na dizajn i fazu proizvodnje i distribucije:

- promicanje održive gradnje,
- uspostava sustava doniranja hrane;

3. Mjere koje mogu utjecati na fazu potrošnje i korištenja:

- organizacija komunikacijske kampanje za građane,
- poticanje sprječavanja nastanka otpadnih plastičnih vrećica,
- promicanje kućnog kompostiranja,
- poticanje „zelene“ i održive javne nabave,

- e) poticanje razmjene i ponovne uporabe proizvoda (obnova, popravak, preprodaja, ponovna proizvodnja i nadogradnja proizvoda).

Ovim Planom predviđene su opće mjere za izbjegavanje nastanka i smanjenje količina generiranog otpada:

Opće mjere za izbjegavanje nastanka i smanjenje količina generiranog otpada u proizvodnji:

1. izbjegavati nastanak otpada u proizvodnji razvojem tehnologije koja ne stvara otpad,
2. vraćati otpad u vlastitu proizvodnju, upućivati ga na recikliranje i koristiti u drugim proizvodnim procesima,
3. poticati ponovno korištenje materijala od rušenja te pružanje informacija o tehnikama sprječavanja nastanka otpada s ciljem jednostavnije primjene najboljih raspoloživih tehnika u industriji čime se sprječava nastanak građevnog otpada,
4. proizvoditi robu koja nakon upotrebe ima manje otpada kojeg treba obraditi,
5. pri proizvodnji za tržište izbjegavati oblikovanje proizvoda s pretjeranom količinom ambalaže i štetnosti otpada,
6. proizvod na tržište davati u najnužnijoj ambalaži i ne pakirati ga u ambalažu koja služi za jednokratnu upotrebu, a nakon toga se odbacuje kao otpad.

Opće mjere za izbjegavanje nastanka i smanjenje količina generiranog otpada u potrošnji:

1. ne kupovati proizvode koji se ne mogu reciklirati, pri kupovanju preferirati povratnu ambalažu (izbjegavati robu u jednokratnoj ambalaži), smanjiti korištenje plastičnih vrećica, slične ambalaže i dr.,
2. koristiti medije i obrazovne institucije za edukaciju proizvođača i potrošača o mogućim načinima izbjegavanja nastanka otpada i/ili njegovog smanjenja,
3. stimulirati kupovine ekološki prihvatljivih proizvoda.

Mjere za unapređivanje sustava odvojenog sakupljanja i recikliranja otpada:

1. uspostaviti funkcionalne sustave sakupljanja i recikliranja pojedinih komponenata komunalnog otpada (staklo, papir, plastika, metali, razgradivi otpad iz kuhinja i vrtova itd.),
2. organizacija kampanje za podizanje svijesti i pružanja informacija usmjereno na širu javnost ili određenu kategoriju potrošača čime se sprječava nastanak komunalnog i biootpada,
3. uspostava sustava doniranja hrane čime se sprječava nastanak biootpada,
4. uvoditi sustave odvojenog sakupljanja komunalnog otpada.

7.2. Izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada

Ovim Planom predložene su **opće mjere edukacije i informiranja:**

1. edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Općine za rješavanje problema gospodarenja otpadom,
2. poticati aktivnu suradnju s ekološkim udrugama i svim zainteresiranim pravnim i fizičkim osobama na implementaciji mjera i kontroli provedbe mjera za izbjegavanje i smanjenje količine otpada,
3. osnovne informacije o mogućnostima izbjegavanja i smanjenja otpada pružiti u svim komunikacijskim sredstvima i dokumentima (radio, TV i novine), na panoima, vozilima, u reciklažnim dvorištima, na lokacijama spremnika za odvojeno sakupljanje otpada na javnim površinama, itd.,
4. uvesti „otvoreni telefon“ za komunikaciju s građanima i izraditi informativne web stranice i/ili koristiti institucije Zelenog telefona i njegove postojeće infrastrukture,
5. kreirati informacije, ekološke poruke i savjete s ciljem edukacije građana (ciljnih skupina) te poticati na pravilno gospodarenje otpadom,

6. izraditi edukacijski i promidžbeni materijal za pojedine programe (papir, staklo, biootpad, ostatni otpad, nepropisno odlagan otpad i dr.),
7. istraživati javno mišljenje o poznavanju sustava gospodarenja otpadom i zaštiti okoliša općenito,
8. oglašavati postojanje, lokaciju i uporabu spremnika za odvojeno sakupljanje otpada na javnim površinama te ostalih objekata za prihvat otpada na području Općine.

Izobrazno-informativne aktivnosti

Nužnost uključivanja javnosti u ispunjavanje ciljnih vrijednosti i zadataka iz područja gospodarenja otpadom prepoznaju donositelji političkih odluka, dionici zaduženi za gospodarenje otpadom Općine kao i niz drugih dionika.

Javnost uključuje raznolike skupine, primjerice: lokalno stanovništvo, zemljoposjednike, vlasnike nekretnina, djecu školskog uzrasta, kao i nevladine organizacije. Svaka od tih skupina ima različite zadatke sposobnosti u vezi gospodarenja otpadom. Stoga za učinkovito uključivanje tih skupina treba provoditi individualiziranu strategiju pristupa interesnim skupinama.

Nekoliko je načina za podizanje svijesti javnosti vezano uz problematiku otpada i pružanje informacija kako s njim postupati.

Osvješčivanje se može postići putem **informativnih kampanja ili smjernica**. Kada se započinje s novom inicijativom, poput sakupljanja baterija ili EE opreme iz kućanstava, odgovarajućim medijem se mogu pokazati TV spotovi ili oglasi u novinama.

Drugi medij za informacije je **Internet**. Dizajniranje internet stranice na kojoj javnost može pronaći plan gospodarenja otpadom i letke relativno je lako i nije skupo. Internet stranica može biti proširena i s odgovorima na često postavljana pitanja i relevantnim poveznicama na druge internet stranice na kojima korisnik može pronaći dodatne informacije. Na lokalnoj ili regionalnoj razini, kompetentna vlast ili tvrtka koja se bavi gospodarenjem otpadom može uspostaviti dežurni telefon ili komunikaciju putem elektroničke pošte kako bi omogućili građanima postavljanje pitanja vezana uz sustav gospodarenja otpadom.

Također postoji mogućnost **učenja-kroz-primjenu**, npr. putem obučenog osoblja u reciklažnim dvorištima koje pomaže građanima da ispravno odvoje svoj otpad.

Sukladno članku 39. Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) jedinice lokalne samouprave su dužne osigurati godišnju provedbu izobrazno-informativnih aktivnosti (javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom, objava specijaliziranih priloga na televiziji i radiju) te ažurno održavati mrežne stranice s informacijama o gospodarenju otpadom na svojem području.

Sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine („Narodne novine“ br. 3/17) jedan od osnovnih ciljeva gospodarenja otpadom RH je **kontinuirano provođenje izobrazno-informativne aktivnosti** čije mjere su izrada programa izobrazno-informativnih aktivnosti u održivom gospodarenju otpadom, provedba aktivnosti predviđenih navedenim programom te provedba nacionalne kampanje na temu održivog gospodarenja otpadom.

U Osnovnoj školi Sokolovac odvija se uspješna akcija sakupljanja otpadnog papira i kartona te baterija putem međunarodne kampanje „Litter less – za manje otpada“. Akcija sakupljanja se odvija u obliku međurazrednih natjecanja, kako bi se odvajanje otpada potaknulo i u obiteljima. Također se OŠ redovito svake godine prikučuje u globalnom pokretu „Zelena čistka“ što obuhvaća kartiranje i čišćenje lokacije nepropisno odbačenog otpada u okolici Sokolovca.

Na području Općine Sokolovac postoji provedba izobrazno-informativnih aktivnosti poput podjela brošura o gospodarenju otpadom, objavljivanje informacija u vezi gospodarenja otpadom na službenoj web stranici Općine Sokolovac i tvrtke „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o.

Akcija prikupljanja otpada

Sukladno članku 40. Zakona o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) pravna i fizička osoba-obrtnik, u suradnji s osobom koja posjeduje važeću dozvolu za gospodarenje vrstom otpada koji će se prikupljati akcijom, može organizirati akciju prikupljanja određenog otpada

u svrhu provedbe sportskog, edukativnog, ekološkog ili humanitarnog sadržaja ako je ishodila suglasnost upravnog odjela jedinice lokalne samouprave nadležnog za poslove zaštite okoliša.

Sukladno Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje od 2017. do 2022. godine („Narodne novine“ br. 3/17) jedna od mjera gospodarenja otpadom RH je **sanacija lokacija onečišćenih otpadom odbačenim u okoliš** što uključuje uklanjanje otpada odbačenog u okoliš, uključujući speleološke objekte te sprječavanje ponovnog odbacivanja otpada na tim lokacijama.

Osoba kojoj je izdana suglasnost dužna je osigurati predaju prikupljenog otpada akcijom osobi koja posjeduje važeću dozvolu. Nadležni upravni odjel najkasnije mjesec dana prije početka akcije osigurava dostavu podataka o akciji u informacijski sustav gospodarenja otpadom. Trajanje akcije ograničeno je na najviše 30 dana. Osoba koja organizira akciju smatra se vlasnikom prikupljenog otpada tijekom trajanja akcije.

Osoba koja organizira akciju obvezna je u roku osam dana od završetka akcije dostaviti nadležnom upravnom odjelu izvješće o provedenoj akciji. Nadležni upravni odjel dužan je dostaviti izvješće o provedenim akcijama na svojem području HAOP-u do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu. U proteklih godina na području Općine Sokolovac odvijale su se akcije prikupljanja otpada pod nazivom „Zelena čistka“ (Slika 6). U narednim godinama se planiraju sanirati lokacije s nepropisno odbačenim otpadom te će Općina organizirati akciju prikupljanja otpada pod nazivom „Zelena čistka“.

Slika 6. Međunarodna akcija „Zelena čistka“ u Općini Sokolovac na kojem su sudjelovali i učenici (Izvori: <https://kckzz.hr/ucenici-os-sokolovac-ocistili-divlje-odlagaliste-otpada/>, <http://os-sokolovac.skole.hr/fotogalerija?show=album&id=372>)



8. OPĆE MJERE ZA GOSPODARENJE OTPADOM, OPASNIM OTPADOM I POSEBNIM KATEGORIJAMA OTPADA

Integralni koncept gospodarenja otpadom sadrži osnovna načela izbjegavanja nastanka otpada, vrednovanja otpada čiji se nastanak nije mogao izbjeći (materijalna, biološka i energetska reciklaža) te odlaganje otpada koji se ne može drugačije iskoristiti.

Postupanje s otpadom na području Općine Sokolovac potrebno je razvijati u skladu s ciljem ostvarivanja integralnog koncepta gospodarenja otpadom, čije su osnove:

- odvajanje gospodarskog rasta od porasta količina nastalog otpada,
- sprječavanje nenadziranog postupanja s otpadom,
- smanjenje ukupne mase otpada koja se odlaže na odlagališta,
- smanjenje emisija onečišćujućih tvari za okoliš te opasnosti za zdravlje ljudi i okoliš,
- iskorištavanje vrijednih svojstava pojedinih vrsta otpada u materijalne svrhe,
- educirati stanovništvo za korištenje ekološko prihvatljivih proizvoda
- kontrolirano odlaganje ostatnog otpada,
- saniranje otpadom onečišćenog tla.

Opći ciljevi u gospodarenju otpadom sukladno Planu gospodarenju otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017. – 2022. („Narodne novine“ br. 3/17) su:

- smanjenje ukupne količine proizvedenog komunalnog otpada za 5% u odnosu na ukupno proizvedenu količinu komunalnog otpada u 2015. godini,
- odvojeno prikupiti 60% komunalnog otpada (prvenstveno papir, karton, staklo, plastika, metal, biootpad i dr.),
- odvojeno prikupiti 40% biootpada iz komunalnog otpada,
- odložiti manje od 25% komunalnog otpada,
- unaprijediti nadzor nad gospodarenjem otpadom.

Sukladno članku 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) jedinica lokalne samouprave izvršava obvezu **odvojenog prikupljanja problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada** na način da se osigura:

- postavljanje odgovarajućeg broja i vrsta spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila, koji nisu obuhvaćeni sustavom gospodarenja posebnom kategorijom otpada, na javnoj površini,
- obavještanje kućanstva o lokaciji i izmjeni lokacije spremnika za odvojeno sakupljanje problematičnog otpada, otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila,
- uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada na zahtjev korisnika usluge.

Način postupanja s opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada je utvrđen sljedećim Pravilnicima:

- Zakon o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17),
- Pravilnik o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 117/17),
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom („Narodne novine“ br. 99/15),
- Pravilnik o ambalaži i otpadnoj ambalaži („Narodne novine“ br. 88/15, 78/16 i 116/17),
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim gumama („Narodne novine“ br. 113/16),
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim uljima („Narodne novine“ br. 124/06, 121/08, 31/09, 156/09, 91/11, 45/12 i 86/13),
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima („Narodne novine“ br. 133/06, 31/09, 156/09, 45/12 i 86/13),

- Uredba o gospodarenju otpadnim baterijama i akumulatorima („Narodne novine“ br. 105/15),
- Pravilnik o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne novine“ br. 125/15 i 90/16),
- Uredba o gospodarenju otpadnim vozilima („Narodne novine“ br. 112/15),
- Pravilnik o gospodarenju medicinskim otpadom ("Narodne novine" br. 72/07 i 50/15),
- Pravilnik o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom („Narodne novine“ br. 42/14, 48/14, 107/14 i 139/14),
- Pravilnik o gospodarenju polikloriranim bifenilima i polikloriranim terfenilima ("Narodne novine" br. 103/14),
- Pravilnik o gospodarenju otpadom od istraživanja i eksploatacije mineralnih sirovina ("Narodne novine" br. 128/08),
- Pravilnik o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ br. 69/16),
- Pravilnik o gospodarenju muljem iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda kada se mulj koristi u poljoprivredi („Narodne novine“ br. 38/08),
- Pravilnik o gospodarenju otpadom iz proizvodnje titan-dioksida („Narodne novine“ br. 117/14).

8.1. Opasni otpad

Opasni otpad je otpad koji posjeduje jedno ili više opasnih svojstva određenih Dodatkom III. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17), dok je **problematični otpad** opasni otpad iz podgrupe 20 01 Kataloga otpada koji uobičajeno nastaje u kućanstvu te opasni otpad koji je po svojstvima, sastavu i količini usporediv s opasnim otpadom koji uobičajeno nastaje u kućanstvu pri čemu se problematičnim otpadom smatra sve dok se nalazi kod proizvođača tog otpada.

U opasni otpad u komunalnom otpadu spadaju:

- akumulatori,
- baterije,
- lijekovi (citotoksici, citostatici),
- ostaci boja i lakova i otapala,
- tiskarske boje, fotografske kemikalije,
- stara ulja i masti,
- sredstva za zaštitu bilja,
- fluorescentne cijevi, živine i ostale sijalice koje sadrže otrovne supstance,
- kemikalije,
- EE otpad koji sadrži opasne tvari,
- ambalaža koja sadrži opasne tvari,
- prazni spremnici pod tlakom (bočice pod pritiskom).

Navedeni opasni otpad koji se stvara u domaćinstvima zahtjeva poseban tretman budući da se ubraja u opasni otpad.

Odvojeno sakupljanje EE otpada sakuplja po pozivu korisnika tvrtka FLORA VTC d.o.o., dok otpadne baterije sakuplja poduzeće FRIŠ d.o.o. Križevci putem spremnika u zgradi Općine i u ordinaciji opće medicine koji se prazne na poziv korisnika.

Navedeni opasni otpad će građani Općine Sokolovac moći odlagati u planirano reciklažno dvorište na k.č.br. 468/1 i 469/1 k.o. Sokolovac u Sokolovcu.

8.2. Posebne kategorije otpada

Posebna kategorijom otpada smatra se: biootpad, otpadni tekstil i obuća, otpadna ambalaža, otpadne gume, otpadna ulja, otpadne baterije i akumulatori, otpadna vozila, otpad koji

sadrži azbest, medicinski otpad, otpadni električni i elektronički uređaji i oprema, otpadni brodovi, morski otpad, građevni otpad, otpadni mulj iz uređaja za pročišćavanje otpadnih voda, otpad iz proizvodnje titan dioksida, otpadni poliklorirani bifenili i poliklorirani terfenili.

Na području Općine Sokolovac sakupljanje EE otpada provodi tvrtka FLORA VTC d.o.o. po pozivu korisnika, dok stare otpadne baterije u zgradi Općine i u ordinaciji opće medicine sakuplja poduzeće FRIŠ d.o.o. Križevci. Navedene posebne kategorije otpada će građani Općine Sokolovac moći odlagati u planirano reciklažno dvorište, reciklažno dvorište za građevni otpad i kompostišta za biootpad na k.č.br. 468/1 i 469/1 k.o. Sokolovac u Sokolovcu. U reciklažnom dvorištu zaprimat će se otpad koji je naveden u Dodatku IV. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 117/17).

Na području Općine Sokolovac prikupljanje posebnih kategorija otpada obavljaju tvrtke koje posjeduju odgovarajuću dozvolu za gospodarenje tim kategorijama otpada (sakupljanje, prijevoz, uporabu i zbrinjavanje i druge obrade otpada, uključujući nadzor nad tim postupcima te nadzor i mjere koje se provode na lokacijama nakon zbrinjavanja otpada, te radnje koje poduzimaju trgovci otpadom ili posrednici).

Otpadni tekstil i obuća

Sukladno članku 7. Pravilnika o gospodarenju otpadnim tekstilom i otpadnom obućom („Narodne novine“ br. 99/15) proizvođač otpadnog tekstila i otpadne obuće koja potječe iz kućanstva, dužan je otpadni tekstil i otpadnu obuću predati:

- davatelju usluge putem spremnika za odvojeno prikupljanje otpadnog tekstila i otpadne obuće postavljenog na javnoj površini,
- osobi koja upravlja odgovarajućim reciklažnim dvorištem ili
- prodavatelju sukladno članku 5. istog Pravilnika.

Na području Općine Sokolovac otpadni tekstil se odlaže:

- u za to namijenjene spremnike postavljene na javnim površinama Općine čiji sadržaj sakuplja i preuzima ovlašteni sakupljač „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o.,
- odlagat će se u planirano reciklažno dvorište na području Općine Sokolovac.

Električni i elektronički otpad (EE otpad), otpadna vozila, otpadne gume

Sukladno članku 13. Pravilnika o gospodarenju otpadnom električnom i elektroničkom opremom („Narodne novine“ br. 42/14, 48/14, 107/14 i 139/14) posjednik **EE otpada** obavezan je istog odvajati od miješanog komunalnog otpada i od ostalih vrsta otpada te ga predati u cijelosti i u stanju iz kojeg je vidljivo da nije prethodno rastavljan radi vađenja zasebnih komponenti ili dijelova. Takvim EE otpadom smatraju se i prethodno nerastavljeni dijelovi EE opreme koja se sastoji od više cjelina (npr. monitori računala, elektromotori crpki ili kompresora i sl.).

Odvojeno sakupljanje opasnog EE otpada provodi tvrtka FLORA VTC d.o.o. po pozivu korisnika, dok sakupljanje otpadnih baterija sakuplja poduzeće FRIŠ d.o.o. Križevci putem spremnika u zgradi Općine i u ordinaciji opće medicine koji se prazne na poziv korisnika. Navedeni otpad će građani Općine Sokolovac moći odlagati u planirano reciklažno dvorište na k.č.br. 468/1 i 469/1 k.o. Sokolovac u Sokolovcu.

Sukladno članku 16. istog Pravilnika posjednik **otpadnog vozila** prilikom predaje otpadnog vozila sakupljaču obavezan je predati:

- dokaz o vlasništvu,
- dokaz o pravu na predaju otpadnog vozila na uporabu,
- dokaz da je za predmetno vozilo plaćena naknada gospodarenja Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost ili
- potvrdu o provjeri registriranosti vozila u Republici Hrvatskoj.

Posjednik otpadnog vozila prilikom predaje cjelovitog otpadnog vozila sakupljaču ima pravo na naknadu koju mu isplaćuje sakupljač na temelju vaganja utvrđene mase predanog otpadnog vozila, a koja ne može biti veća od mase vozila iskazane u prometnoj dozvoli, i iznosa jedinične naknade, posjedniku obračunati i isplatiti naknadu.

Jedinica lokalne samouprave otpadna vozila uklonjena sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) i posebnim propisima predaje sakupljaču uz zapisnik komunalnog redarstva na Obrascu OV2 (Prilog IV Pravilnika).

Sukladno članku 4. Pravilnika o gospodarenju otpadnim gumama („Narodne novine“ br. 113/16) način gospodarenja s **otpadnim gumama** je skup mjera koje obuhvaćaju sakupljanje i uporabu otpadnih guma radi korištenja u materijalne ili energetske svrhe.

Odvojeno sakupljanje otpadnih guma osigurava se putem ovlaštenih sakupljača. Otpadne gume ne smiju se odlagati na odlagališta. Posjednici otpadne gume mogu predati u reciklažno dvorište, vulkanizeru prilikom zamjene guma ili na skladište sakupljača. Ovlašten sakupljač dužan je preuzeti otpadne gume bez naplate od posjednika otpadnih guma.

Građevni otpad

Tvrtka „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ obavlja djelatnost uporabe i zbrinjavanja otpada na lokaciji odlagališta otpada Piškornica sukladno spomenutoj dozvoli za gospodarenje otpadom kojoj pripada i građevni otpad.

Otpad se prikuplja od posjednika (vlasnika građevine, investitora, izvođača radova ili ostalih sakupljača neopasnog građevinskog otpada koji taj otpad predaju na obradu). Prilikom preuzimanja otpada od pravnih ili fizičkih osoba, otpad se vizualno pregledava te se usklađuje prateća dokumentacija. Ukoliko se utvrdi da otpad ne odgovara predmetnom ključnom broju ili posjednik ne posjeduje potrebnu dokumentaciju, otpad se ne preuzima.

Jedinica lokalne samouprave dužna je sudjelovati u sustavu sakupljanja građevnog i azbestnog otpada. Općina Sokolovac je sukladno članku 27. stavka 2. Pravilnika o građevnom otpadu i otpadu koji sadrži azbest („Narodne novine“ br. 69/16) odredila zonu u kojoj će se izgraditi reciklažno dvorište za građevni otpad te obavljati djelatnosti sakupljanja, uporabe i zbrinjavanja građevnog otpada.

Biootpad kao posebna kategorija otpada je detaljnije obrađena u poglavlju 9.

9. MJERE PRIKUPLJANJA MIJEŠANOG KOMUNALNOG OTPADA I BIORAZGRADIVOG KOMUNALNOG OTPADA

Gospodarenje komunalnim otpadom je ovisno o prostornim mogućnostima područja gospodarenja, ekonomskoj opravdanosti odnosno dostupnosti odgovarajuće obrade otpada, primjenom sljedećih koncepta gospodarenja komunalnim otpadom:

- sakupljanje miješanog komunalnog otpada **na mjestu nastanka** odnosno „kućnom pragu“ primjenjuje se gdje nije moguće postaviti više spremnika za otpad na „kućnom pragu“ zbog prostornih ograničenja za smještaj spremnika, transportnih ograničenja i ekonomski neisplativog transporta;
 - putem spremnika prikupljat će se miješani komunalni otpad i poticati kompostiranje na „kućnom pragu“;
- **sustav odvojenog sakupljanja dva ili više tokova komunalnog otpada putem spremnika i vreća na „kućnom pragu“** primijenit će se gdje je moguće postaviti više spremnika na „kućnom pragu“, a tokovi otpada koji će se odvojeno prikupljati uvjetovani su mogućnošću prikupljanja, obrade i ekonomskom opravdanošću.

- putem spremnika na „kućnom pragu“ sakupljat će se miješani komunalni otpad, dok će se putem vreća sakupljati otpadni papir i plastika,
- biootpad će se sakupljati odvojeno od miješanog komunalnog otpada te će se kompostirati u vlastitom vrtu, a kasnije u kompostištu za biootpad na području Općine.

Prikupljanje **miješanog komunalnog otpada** podrazumijeva prikupljanje na određenom području pružanja usluge spremnicima kod pojedinih korisnika i prijevoz otpada do ovlaštene osobe za obradu miješanog komunalnog otpada.

Na području Općine Sokolovac miješani komunalni otpad prikuplja i odvozi tvrtka „Piškornica - sanacijsko odlagalište“ d.o.o. Koprivnički Ivanec.

Ciljevi prikupljanja miješanog komunalnog otpada na području Općine Sokolovac su:

- smanjiti količinu miješanog komunalnog otpada,
- povećati količinu odvojeno sakupljenog otpada što bi dovelo do smanjenja količine otpada na odlagalištu „Piškornica“,
- zadržati i poboljšati kvalitetu usluge.

Sukladno članku 24. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) propisani su ciljevi za odloženi **biorazgradivi komunalni otpad** sukladno Direktivi o odlaganju 1999/31/EC i dokumentu „Accession document, Chapter 27: Environment, Brussels, 22 December 2010“. Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koja se godišnje smije odložiti na svim odlagalištima i neusklađenim odlagalištima u Republici Hrvatskoj u odnosu na masu biorazgradivog komunalnog otpada proizvedenog u 1997. godini iznosi:

1. 75 %, odnosno 567.131 tona do 31. prosinca 2013.
2. 50 %, odnosno 378.088 tona do 31. prosinca 2016.
3. 35 %, odnosno 264.661 tona do 31. prosinca 2020.

Najveća dopuštena masa biorazgradivog komunalnog otpada koji se u kalendarskoj godini smije godišnje odložiti na odlagalištu i neusklađenom odlagalištu jednaka je umnošku ukupne mase biorazgradivog komunalnog otpada kojeg je te godine dopušteno odložiti u Republici Hrvatskoj i koeficijenta odlagališta za biorazgradivi otpad. Koeficijent odlagališta za biorazgradivi otpad je omjer mase odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na tom odlagalištu i ukupne mase odloženog biorazgradivog komunalnog otpada u Republici Hrvatskoj u prethodnoj godini. Zbroj koeficijenata svih odlagališta u Republici Hrvatskoj ne smije biti veći od jedan.

Lokacija kompostišta planirana je na k.č.br. 468/1 i 469/1 k.o. Sokolovac, zapadni dio naselja Sokolovac. Na lokaciji kompostišta dozvoljeno je :

- skupljanje i skladištenje biorazgradivog komunalnog otpada, biljnog otpada iz poljoprivrede i šumarstva, građevnog otpada od zemljanog iskopa, šljunka i pijeska koji ne sadrže opasne tvari itd.,
- kompostiranje na otvorenom, uglavnom mehaničkim postupcima,
- kompostiranje u zatvorenom sustavu kompostiranja kojim se ubrzava proces kompostiranja u optimiziranim uvjetima.

Mjere prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada:

1. smanjiti količinu miješanog komunalnog otpada na sljedeće načine:
 - izradom edukacijsko-informativnih materijala,
 - organizacijom promidžbenih aktivnosti i radionica,
 - odvojenim sakupljanjem otpada (papir i karton, plastika, staklo, metal, tekstil),
 - poticanjem „zelene“ i održive javne nabave,
 - poticanjem razmjene i ponovne uporabe proizvoda (obnova, popravak, preprodaja, ponovna proizvodnja i nadogradnja proizvoda).
2. poticati kompostiranje vrtnog otpada.

10. MJERE ODVOJENOG PRIKUPLJANJA OTPADNOG PAPIRA, METALA, STAKLA I PLASTIKE TE GLOMAZNOG KOMUNALNOG OTPADA

Izdvajanje otpada na mjestu nastanka, prije mogućeg miješanja s ostalim komponentama komunalnog otpada naziva se primarna reciklaža. *In situ* reciklaža je izdvajanje iskoristivih dijelova otpada na samom mjestu nastajanja, tj. stanovnici sami sortiraju otpad u posebnim spremnicima/vrećama ili donose otpad na posebne platoe kao što su javne površine gdje se nalaze spremnici za odvojeno sakupljanje otpada i reciklažno dvorište. Stoga primarna reciklaža zauzima posebno mjesto u IVO konceptu (*Izbjegavanje – Vrednovanje, uporaba – Odlaganje*), jer osim izdvajanja korisnih komponenti podrazumijeva i izdvajanje nekih štetnih komponenti komunalnog otpada, kako bi se u konačnici smanjio štetni potencijal preostalog dijela komunalnog otpada koji se obrađuje i odlaže.

Odvojeno sakupljanje otpada na mjestu nastanka ima niz prednosti kao što su:

- odvija se u neposrednoj blizini nastanka otpada,
- smanjuje se kontaminacija životnog prostora,
- sirovine su kvalitetnije jer imaju manje nečistoća,
- reduciraju se troškovi transporta i odlaganja,
- prikupljeni materijali se mogu direktno plasirati na uporabu i reciklažu.

Ovim Planom predviđene su ***mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, stakla, plastike, tekstila te glomaznog otpada:***

1. povećati broj korisnika na području Općine koji odvojeno sakupljaju otpad,
2. premjestiti lokacije spremnika za odvojeno sakupljanje otpada na javnim površinama ukoliko za tim bude potrebe,
3. izgraditi i opremiti reciklažno dvorište na kojem će se odvojeno sakupljati posebne kategorije otpada na području Općine,
4. daljnje kontinuirano provoditi edukaciju stanovništva i povećati svijest o problemima vezanim uz otpad.

Spremnici za odvojeno sakupljanje otpada na javnim površinama

Spremnici za odvojeno sakupljanje otpada na javnim površinama imaju oznaku vrste i naziva ambalažnog otpada koji se u njima odlaže, uputu o načinu odlaganja, osnovne informacije o pravnoj osobi koja je odgovorna za pražnjenje spremnika.

Na području Općine Sokolovac postoji 6 lokacija na kojima se odvojeno sakuplja otpad putem spremnika na javnim površinama koje prazni i odvozi tvrtka „Piškornica – sanacijsko odlagalište“ d.o.o. Koprivnički Ivanec (papir i karton, plastika, staklo, metal, tekstil). Ukoliko se ukaže potreba, lokacije navedenih spremnika za odvojeno sakupljanje otpada se mogu premjestiti.

Na mjesnim grobljima postavljeni su kontejneri za odvojeno sakupljanje lampiona (ostali otpad koji nije biorazgradiv) i vijenaca (miješani komunalni otpad). Kontejneri se prazne po pozivu komunalnog radnika.

U Osnovnoj školi Sokolovac odvojeno se sakuplja otpadni papir i karton, baterije, PVC boce te najlon vrećice.

Odvojeno sakupljanje otpada na „kućnom pragu“ putem vreća

Odvojeno sakupljanje otpada se u kućanstvima i poslovnim prostorijama provodi putem plastičnih vreća za ***otpadni papir i karton i plastiku*** koje tvrtka „Piškornica – sanacijsko odlagalište“ d.o.o. prikuplja prema rasporedu odvoza.

Broj kućanstva i pravnih osoba koji odvojeno sakupljaju otpad namjerava se podići mjerama edukacije i informiranja koje trenutačno organizira i nastaviti će organizaciju Općine Sokolovac u suradnji s tvrtkom „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o. kao što su:

- podjela letaka i brošura,
- putem službenih web stranica Općine i tvrtke „Piškornica-sanacijsko odlagalište“ d.o.o.

Time bi se smanjila količina miješanog komunalnog otpada te općenito količina otpada na odlagalištu „Piškornica“ u Koprivničkom Ivancu.

Planirano reciklažno dvorište

Reciklažno dvorište je nadzirani ograđeni prostor namijenjen odvojenom prikupljanju i privremenom skladištenju manjih količina posebnih vrsta otpada. Sukladno članku 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17) jedinica lokalne samouprave dužna je odvojeno prikupljati problematični otpad, otpadni papir, metal, staklo, plastiku i tekstil te krupni (glomazni) komunalni otpad na način da osigura funkcioniranje jednog reciklažnog dvorišta na svom području te obavještava kućanstva o lokaciji reciklažnog dvorišta. Sukladno PPUO Sokolovac planirano je reciklažno dvorište na k.č.br. 468/1 i 469/1 k.o. Sokolovac, zapadni dio naselja Sokolovac.

U reciklažnom dvorištu zaprimat će se otpad koji je naveden u Dodatku IV. Pravilnika o gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 117/17).

Prikupljanje glomaznog otpada

Uslugu prijevoza krupnog (glomaznog) komunalnog otpada iz kućanstva se omogućuje na zahtjev stanovništva. Trenutačno se glomazni otpad prikuplja po pozivu vlasnika građevine odnosno korisnika. Potreba odvoza krupnog otpada prijavljuje se telefonskim putem.

11. POPIS PROJEKATA VAŽNIH ZA PROVEDBU ODREDBI PLANA

Projekti važni za provedbu odredbi Plana gospodarenja otpadom Općine Sokolovac su:

- povećanje broja korisnika koji bi odvojeno sakupljali biorazgradivi komunalni otpad te ga kompostirali u vlastitom vrtu i planiranom kompostištu na području Općine Sokolovac,
- povećanje broja korisnika koji bi odvojeno sakupljali otpad u kućanstvima i poslovnim prostorijama putem plastičnih vreća za otpadni papir i plastiku te na javnim površinama putem spremnika (otpadni papir, plastika, staklo, tekstil),
- promijeniti lokacije spremnika za odvojeno sakupljanje otpada na javnim površinama ukoliko se ukaže potreba za tim,
- daljnje kontinuirana edukacija javnosti, stručnjaka i upravnih struktura Općine kako o problematici otpada i gospodarenja otpadom, tako i o mogućnostima sprječavanja onečišćavanja okoliša (organiziranjem i održavanjem seminara, internetom, oglašavanjem i sl.),
- daljnja edukacija građana (brošure, službene web stranice Općine, itd.)
- daljnje radionice u dječjim vrtićima i osnovnim školama,
- postavljanje znakova s upozorenjem o zabrani odbacivanja otpada na lokacijama na kojima je u više navrata utvrđeno nepropisno odbacivanje otpada,
- izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta, reciklažnog dvorišta za građevni otpad i kompostišta za biootpad,
- sanacija lokacija nepropisno odbačenog otpada,
- sudjelovanje na natječajima za sredstva fonda.

12. ORGANIZACIJSKI ASPEKTI, IZVORI I VISINE FINACIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU MJERA GOSPODARENJA OTPADOM

Provedba mjera za uspješnu uspostavu sustava gospodarenja otpadom Općine Sokolovac zahtjeva utvrđivanje izvora financiranja. U ovom Planu iznijet će se mogući **izvori financiranja** planiranih zahvata koji imaju za cilj unapređenje sustava gospodarenja otpadom na području Općine Sokolovac. Izvori financiranja mogu biti, uz vlastita sredstva, dostupni iz međunarodnih i javnih

fondova, Hrvatske banke za obnovu i razvoj (HBOR) te komercijalnog kapitala, koncesija, javno-privatnih partnerstva itd.

Sredstva za ulaganje u gospodarenje otpadom bit će dostupna iz državnog proračuna, proračuna Koprivničko-križevačke županije te proračuna Općine Sokolovac, a sve u zavisnosti od veličine i važnosti samih zahvata za unapređivanje gospodarenja otpadom. Dio financijskih sredstava je također dostupna iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (FZOEU).

Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR) ustanovila je dva programa kreditirana koja su pogodni za uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom: program za obnovu i razvoj komunalne infrastrukture i program za sufinanciranje ekoloških projekata. HBOR može dodijeliti sredstva do iznosa od oko 75% proračunske vrijednosti investicije. Strukturni fondovi EU predstavljaju osnovu za financiranje planiranog sustava gospodarenja otpadom. Iz fondova EU moguće je osigurati dio potrebnih sredstava za kapitalne troškove kao što su financiranje odvojenog sakupljanja otpada, pretovarnih stanica i Centara za gospodarenje otpadom te za konačno zatvaranje službenih odlagališta.

Redovitom edukacijom građana i djece u osnovnim i srednjim školama na području Općine Sokolovac planira se povećati postotak uključenosti kućanstva koji bi koristili javne usluge sakupljanja i odvoza otpada ovlaštene tvrtke sakupljača, povećati broj korisnika koji bi odvojeno sakupljali biorazgradivi komunalni otpad u kućanstvima te ga kompostirali u vlastitom vrtu i planiranom kompostištu na području Općine.

Samom tom edukacijom planira se povećati broj korisnika koji bi odvojeno sakupljali otpad u kućanstvima i poslovnim prostorijama putem plastičnih vreća za otpadni papir i plastiku te na javnim površinama putem spremnika (otpadni papir, plastika, metal, staklo, tekstil).

Reciklažno dvorište, reciklažno dvorište za građevni otpad i kompostana će se izgraditi i opremiti do 2021. godine u vrijednosti od 3.100.000 kn. Navedeno će financirati Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost 80%, dok će Općina Sokolovac financirati s 20% financijskih sredstava odnosno oko 620.000 kn.

Sanacija lokacija nepropisno odbačenog otpada na području Općine Sokolovac iznositi će oko 10.000 kn godišnje, dok će edukacija i informiranje javnosti iznositi oko 5.000,00 kn godišnje.

13. ROKOVI I NOSITELJI IZVRŠENJA PLANA

U **Tablici 5** dan je okvirni terminski plan realizacije aktivnosti planiranih Planom koja će ovisiti o financijskim mogućnostima Općine Sokolovac.

Mogući izvori financiranja su sredstva iz godišnjeg Državnog proračuna, sufinanciranje Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, proračun Koprivničko-križevačke županije te proračun Općine Sokolovac. Drugi izvori su: krediti, koncesije, donacije i fondovi EU-a.

Tablica 5. Tijek postupnog uvođenja cjelovitog sustava gospodarenja otpadom – rokovi za izvršenje pojedinih mjera

Aktivnost/godina	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Povećanje broja korisnika u kućanstvima i poslovnim prostorima koji bi odvojeno sakupljali biorazgradivi komunalni otpad te ga kompostirali u vrtu	X	X	X	X	X	X
Povećanje broja korisnika u kućanstvima i poslovnim prostorima koji bi odvojeno sakupljali otpad putem vreća	X	X	X	X	X	X
Izgradnja kompostišta za biootpad					X	
Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta					X	
Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta za građevni otpad					X	
Po potrebi postavljanje novih znakova na lokacijama na kojima se provode posebne mjere sprječavanja odbacivanja otpada. Kontinuirani obilazak komunalnog redara i kontrola postojećih lokacija.	X	X	X	X	X	X
Edukacija građana	X	X	X	X	X	X
Radionice u dječjim vrtićima i osnovnim školama	X	X	X	X	X	X
Sanacija lokacija nepropisno odbačenog otpada	X	X	X	X	X	X

Sukladno Zakonu o održivom gospodarenju otpadom („Narodne novine“ br. 94/13 i 73/17), članku 20. jedinica lokalne samouprave mora dostavljati godišnje izvješće o provedbi Plana jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu kalendarsku godinu te ga objaviti u svom službenom glasilu.